

Social-
rådgiveren nr. 10 1981

**STYRK DET
OPSØGENDE
OG
FOREBYGGENDE
ARBEJDE**

Dansk Socialrådgiverforening

Dansk

Socialrådgiverforening

Toldbodgade 19A,
1253 København K

postadresse

Postboks 129,
1004 København K

kontortid

mandag-fredag kl. 10-15
tlf.: 01-143033
giro: 6 03 25 67

formand

Carsten Andersen

næstformænd

Søren Andersen

Carsten Riis

øvrige hovedbestyrelse

Gitte Vesterlund

Henrik Mathiasen

Merete Buddig

Eva Hallum

sekretariatsledelse

lønafdeling: Søren Andersen

organisatorisk og fagpolitisk

afdeling: Steffen Petersen

medlemshenvendelser

Alle henvendelser til Dansk Socialrådgiverforening fra medlemmer i kredsforeninger, hvor der er ansat afdelingssekretærer skal rettes til afdelingssekretæren

Socialrådgiveren

udgivet af

Dansk Socialrådgiverforening

redaktion

Kirsten Windekilde (ansvh.)

redaktionsudvalg

Henrik Mathiasen (formand)

Eva Hallum (HB)

Lis Schwarz

Lone Marie Petersen

Kirsten Windekilde

Ann Gamst

John Nielsen

Johnny Holme

Jan Hyttel

Ellen Buhl (DSR)

Mette Ellekjær (ALU)

sagsbehandler

John Guldager

sekretær

Winnie Sørensen

Annoncepriser

stillings- og tekstannoncer

enkeltspalte . . . kr. 7.15 pr. mm.

dobbeltspalte . . . kr. 14.30 pr. mm.

Såfremt anden aftale ikke foreligger, vil annoncer blive bragt med vanlig opsætning.

Årsabonnement

200.00 kr.

Alle priser er eksklusiv moms

Indlevering af artikler og annoncer til næste nr.

Senest 14 dage før udgivelsen. Debatindlæg dog senest mandag med posten, 10 dage før udgivelsen.

Socialrådgiveren udkommer

onsdag i lige uger

Oplag

6.700

Tryk

Kruses repro-offset aps.

Tlf. 01-39 30 21

artikler, læserindlæg og anmeldelser er ikke nødvendigvis et udtryk for redaktionen eller organisationens mening.

Sår man vind høster man storm!

Med regeringens og Folketingets indgreb i slagterikonflikten trådte det endnu en gang tydeligt frem, at blot »samfundsinteresserne« er store og stærke nok så er det tilstrækkelig begrundelse til at knægte arbejderklassens retten til at kæmpe for bedre løn- og ansættelsesvilkår.

I forbindelse med socialrådgiverkonflikten har vi set andre folkevalgte i kommunerne gribe ind og knægte borgernes ret til at få hvad de har krav på ifølge bistandsloven.

Vi må derfor stille regeringen og Folketinget det spørgsmål, hvornår foretager I et indgreb overfor de kommuner der ikke opfylder lovens bogstav? Hvornår griber I ind overfor de kommuner der aktivt gennem dagbladsannoncer og plakater fortæller borgerne, at de ikke kan få hvad de har ret til som borgere i dette land?

Hvornår griber I ind, så vi kan se, at der er andre samfundsinteresser end landbruget og eksportindustrien I skal varetage. Det er klienternes interesser I skal varetage, medens socialrådgiverne hævder deres ret til at føre frie forhandlinger og kæmpe for bedre løn- og ansættelsesvilkår.

I skrivende stund er det ikke afgjort om AC-området vil følge i typografernes, socialrådgivernes og slagteriarbejdernes fodspor og ved urafstemning forkaste mæglingsforslaget, men der er en del der tyder på det.

En forkastelse kunne lede regering og Folketing ud i endnu en fristelse, vi må derfor allerede nu advare om, at Dansk Socialrådgiverforening ikke vil acceptere endnu et regeringsindgreb.

Vi må endvidere advare de kommunale arbejdsgivere om, at det vil være en skæbnesvanger fejlvurdering hvis de fastholder kravet om en minusløsning og gennem en forhandlingstaktik regner med et regeringsindgreb.

En taktik som vil blive besvaret med den styrke den månedgamle strejke har givet medlemmer og som gennem de allerede udviste aktiviteter klart viser, at medlemmerne ønsker vore centrale krav gennemført. Derfor må arbejdsgiverne regne med at høste storm hvor de såede vind, hvis de fortsætter af den hidtidige linie.

Søren Andersen

En vanskabnings begravelse

Torsdag den 30. april var borgerne i Ballerup vidne til en smuk og stemningsfuld begravelse. Det var lille Bistan, som den dag blev kulet grundigt ned efter et kort og ulykkeligt liv. Hans sidste år havde gjort ham så forhadet blandt folket, at han tilsidst ikke så anden udvej end at ta' sit eget liv.

På trods af denne lidelseshistorie havde socialrådgiverne i Ballerup besluttet, at Bistans overgang til de evige lovmarker skulle ske med anstand og alt, hvad der hører sig til i form af sørgetog, præst, prædiken, jordpåkastelse, salmer og gravøl og brændevin.

Dagens prædikant

var valgmenighedspræsten Henrik Mathiasen fra De Evigt Frelstes Kirkesamfund. Han sagde:

»Vi er idag samlet for at ta' afsked med et barn, som i dets fem leveår har betydet uendeligt meget, ikke alene for os, men for store dele af den danske befolkning.

Da Bistan blev født glædede folket sig, som var det en prinse- eller prinsessefødsel, der forestod. Bistans forældre Eva og Bent havde nemlig højlig ladet forkynde, at der ventede os alle en stor glæde, idet barnet simpelthen bare ville blive det mest nuttede.

Strejkeorientering

En vanskabning. . .

- Og gode. Der skulle simpelthen ikke være grænser for den godhed, barnet ville udvise overfor nødlidende mennesker.

Så forventningsfulde, ivrige og glade var forældre og familie, at de lang tid inden Bistan blev født lod fremstille plakater, som viste lille Bistan siddende mutters alene ved et lille bitte bord i et kæmpe lokale uden vinduer og udgange. Dette skulle symbolisere, at de, der besøgte Bistan, skulle blive der længe, fordi det kære barn holdt så meget af sine medmennesker, at han ville vide alt om dem.

I det hele taget havde forældre og familie store forventninger til det kære barn, - så store, at der mange steder fra blev advaret mod dem. Man kunne jo risikere, at blive skuffet.

Men Eva og Bent lod sig ikke slå ud. De oksede ufortrødent videre.

Deres mening var jo, at alle, der kom i nød, skulle opsøge Bistan, som så ville være i stand til at hjælpe dem på lige præcis den måde, der ville være den bedste for dem.

»Her findes tryghed og trivsel« kom der til at stå over Bistans værelse, og meningen var, at han skulle forhindre, at nogen borger i dette land p.gr.a. sygdom eller arbejdsløshed fik forringet sine livsvilkår.

Men ikke nok med det. Bistan skulle også jævnligt forlade sit værelse for at møde sig med folket, således han gennem rådgivning og vejledning kunne forebygge problemernes opståen.

Hvis de alligevel opstod, skulle Bistan gøre alt for, at hjælpen kun blev midlertidig. Alle gode kræfter måtte sættes ind for at sikre, at folk så hurtigt som muligt blev i stand til at klare sig selv. Revalidering kaldte Eva og Bent det. Det betyder at genvinde sin værdi i modsætning til invalidering, som betyder at tabe sin værdi.

Endelig var det jo meningen, at hele halløjet skulle være enkelt og ubureaukratisk, og alle samtaler skulle foregå i en atmosfære af gensidig tillid og helt uden kontrol.

Sådan, kære Bistan, var forventningerne til dig. - Men hvordan blev du

så? - Ja, selv om det ikke tilkommer menneskene at dømme, må det siges: Du blev en rigtig lille Satan.

Andre børn vokser op som et produkt af deres sociale miljø, men du, Bistan, havde det endnu sværere fra starten: Du havde forkerte gener.

I et samfund, som styres af behovet for profit, kan man nemlig ikke ha' en socialpolitik, som styres af menneskenes behov. Socialpolitikken skal ligesom alt andet kunne betale sig.

Og hvad er der tjent ved trivsel? - Hvad koster utryghed? - Hvad står et godt råd i nu om dage? - Hvad sparer man ved vejledning?

Vi, som har fulgt Bistan til daglig, ved, at det såvel menneskeligt som økonomisk kan betale sig at forebygge gennem rådgivning og vejledning, men vi har ikke kunnet trænge igennem hos hans forældre eller senere plejeforældre.

De forventninger, som blev bygget op omkring Bistans fødsel, var bluff. Og derfor har han selvfølgelig ikke haft en chance for at vokse sig stor og smuk.

Men det skulle blive værre. Ustandselig blev han amputeret. Så var det de strejkende, det gik ud over. - Så var det de studerende, og kort tid før hans død, gik han helt amok«.

På dette sted i prækenen, kastede præsten den hellige skrift fra sig og begyndte at tordne mod de seneste socialpolitiske nedskæringer og de forhold, der rundt omkring i kommunerne bliver budt alle de, som skal administrere nedskæringerne.

Ved jordpåkastelsen blev der læst et stykke fra den 33. Bjergprædiken:

»Lidet havde vi forventet, - intet har vi fået.

Af papir er du kommet, - du var ikke det papir værd, du var skrevet på«.

Højtideligheden sluttede som Bistan ville ha' ønsket det med de gode gamle salmer, som står skrevet på de hellige lovtavler: »Altid frejdig, når du slår« og »Når jeg ser et rødt flag brænde«.

lm

*Bistan sidste hvilested
blev det kommunale
hundetoilet foran
Ballerup Rådhus*

Foto: Ole Akhøj

Strejkemaskinen går i højeste gear

11 strejkende socialrådgivere i Grenå når ud til lokalbefolkningen gennem bl.a. virksomhedsbesøg

Tekst: *Journalist
Jens Holmgård Pedersen*
Foto: *Østjysk
Billedforsyning*

Pludselig fyger det med kosmetik over bordet. Ibens ferie startede to dage før strejken, og nu er hun tilbage med forsyninger fra de toldfri kiosker til kollegerne fra bistandskontoret.

Vi er på besøg hos de 11 strejkende socialrådgivere i Grenå. De holder til hos HK, og trods deres ringe antal har de fået en velsmurt og velfungerende strejkemaskine op at stå. Kosmetikuddelingen er kun et af mange muntre indslag i dagens løb - og morskaben styrker sammenholdet og gør, at arbejdet glider nemmere.

Det er den 20. strejkedag, og på morgenmødet er det besluttet, at dagen skal gå med uddeling af løbesedler og salg af klistermærker foran rådhuset og på gågaden, med virksomhedsbesøg, og med forberedelse af den 1. maj tale, som socialrådgiverne var indbudt til at holde ved 1. maj i Grenå.

Virksomhedsbesøg

Virksomhedsbesøgene starter hos »Per Udsen«, en af Grenås største virksomheder. Fællestillidsmand Kjeld Christensen tager godt imod i kantine.

- Vi forstår godt, at I ikke vil acceptere en lønnedgang. Her på virksomheden opsagde ledelsen vort lønsystem, men efter at SiD varslede strejke, fik vi en midlertidig aftale om 64,80 kr. i timen som mindsteløn, fortæller Kjeld Christensen, som bliver overrasket, da de to socialrådgivere fortæller ham, at de ifølge Kommunernes Landsforening skal ned på ca. 50 kr. i timen. Efter en orientering om strejken lover han at fortælle om strejken og forsøge at skaffe støtte på virksomheden.

Der fordeles strejkeaviser ved Europafærgen

Strejkeorientering

Strejkemaskinen. . .

Næste stop på vejen er Gredana. Her modtages socialrådgiverne af den lokale fagforeningsformand for Tekstilarbejderne, Rich. Nyhuus, som er fællestillidsmand. Han er tilsyneladende bange for problemer med fabrikkens ledelse, men lover dog at lade støttelister gå rundt på fabrikken.

Europafærgen er svær at fange. Første gang sejlede den for næsen af de to, som var ude at orientere. Anden gang viser det sig umuligt at finde en tillidsmand, men en flink matros lover at give materiale om strejken videre til tillidsmanden. Europafærgen var den 34. arbejdsplads, som blev besøgt. Nu mangler kun nogle få stykker, inden turen kommer til skoler, børneinstitutioner og andet.

Dagens sidste besøg viser sig at give pote. Det gælder læge Niels Nørrelund i Trustrup, en lille by nær Grenå. Han støtter socialrådgiverne:

- Det er helt afgørende at se klienterne i hjemmet eller i de institutioner, hvor de opholder sig. Falder tillægget for det udgående arbejde bort, er det en invalidering af socialrådgivernes arbejde, mener Niels Nørrelund, og lover at foreslå et lægemøde samme aften at sende en skrivelse om sagen til Grenå Kommunalbestyrelse.

Allerede dagen efter er der resultat. Niels Nørrelunds henvendelse til lægerne har resulteret i, at 19 lokale læger har skrevet under på en skrivelse om, at man, uden at ville blande sig i socialrådgivernes lønforhold, må betragte bortfaldet af rådighedsbeløbet som en invalidering af socialrådgivernes arbejde. Skrivelsen er sendt til Grenå kommune.

Erfaringerne med de direkte virksomhedsbesøg frem for at sende materiale med posten har været gode i Grenå. Informationerne om strejken kommer ud til lokalbefolkningen, og støtten begynder at komme ind.

Arbejdet lammet

På bistandskontoret i Grenå er arbejdet nærmest lammet. Der findes ingen tjenestemandsansatte socialrådgivere i byen, og kun to HK-sagsbehandlere. Det betyder, at fire personer fra ledelsen arbejder sig grønne i hovedet for at holde trit med det stadigt voksende klientpres.

- Vi er meget pressede, siger socialinspektør Asger Larsen, Grenå kommune. Nye klienter får overlevelsesheløbet på ca. 430 kr. om ugen, mens de

klienter, som er i systemet, fortsætter med det normale underhold.

- Kommunernes Landsforening ringede og spurgte, hvordan situationen er. Jeg sagde, at den ikke var særlig behagelig. Når 11 sagsbehandlere ud af 13, som har det som deres speciale er væk, skal det kunne mærkes. Det behøver man ikke at ringe for at få oplyst, mener Asger Larsen, som indrømmer, at kommunen ikke har overblik over situationen.

- Vi har nogenlunde rimelige arbejdsvilkår i det daglige, er de strejkende i Grenå enige om. Det opsøgende arbejde udføres i rimeligt omfang, og sagspresset er normalt ikke større, end vi kan nå at give klienterne en acceptabel behandling.

Ingen af socialrådgiverne fra Grenå kunne tænke sig at arbejde i Århus. Tre af dem er oven i købet bosat i Århus og kører hver dag de ca. 50 kilometer til Grenå for at komme på arbejde.

Klienterne

Den store bekymring i Grenå er konsekvenserne for klienterne. Der er dog enighed om, at udspillet fra KL var så uacceptabelt, at man må se bort fra klienterne i denne sag.

Umiddelbart inden strejken lavede vi en undersøgelse af boligsituationen i Grenå, fortæller Iben. Det viste sig, at 50-60 af vore klienter var meget pressede. Det drejer sig om gravide uden bolig, separerede, som tvinges til at blive sammen, kvinder, som mishandles, enlige fædre og folk, hvis hus er på vej på tvangsauktion.

- Andre udsatte grupper er børn og unge, og folk under revalideringen risikerer at få omskoling udsat et helt år, fordi sagen ikke kan behandles inden skolestarten, fortæller de strejkende.

Selv om Grenås socialrådgivere bakker strejken op 100%, er der dog ting, som man gerne havde set anderledes.

- Vi mener, at der burde udbetales fuld lønkomensation under strejken, siger Lisbeth Jensen. Det er jo sådan, at strejkekontingentet kan trækkes fra i skat, mens de beløb, som også mange socialrådgivere yder privat, ikke er fradragsberettigede.

Opfordring

Arbejdende og strejkende - samme kamp!

Meningsfyldt »arbejde« til alle socialrådgivere nu - også til dig som arbejdsløs.

Vi er et par arbejdsløse her i Odense, der med dette *indlæg* vil opfordre arbejdsløse i hele landet til at indgå i arbejdet med strejken, som jo også er vores.

I Odense har arbejdsløse deltaget i ret stort tal og er mødt op stabilt. D.v.s. mødt op om morgenen kl. 8 og tilsluttet os diverse grupper (også strejkekomiteen) og fortsat i disse til hen på eftermiddagen.

Det er *selvfølgelig* vigtigt, at vi bakker op om strejken, for den skal vindes, men herud over vil vi understrege, at den også er en støtte til os arbejdsløse på længere sigt.

Ved at vores arbejdende kammerater har mødt os i denne strejke, tror vi i ALU Odense, at vi har vundet gehør for vigtigheden af ALU, og at dette bl.a. vil medføre, at man i højere grad vil kæmpe for overholdelse af længstledig princippet, starte opnormeringsdebatter etc.

Det har også været forfriskende at være aktiv ALU med noget mere konkret arbejde end det tit bliver tilfældet på ALU møder, hvor man kan føle sig noget magtesløs i diskussionen omkring, hvordan vi kan ændre/bedre vores og andres situation som arbejdsløse.

Men hvad laver vi så:

En gruppe arbejdsløse har i samarbejde med båndværkstedet lavet optagelser af strejkemøder, interviews med klienter og »spidser« i kommunen. Dette for at lave et portræt af en strejke som dels skal munde ud i en radioudsendelse, dels til uddannelse af os selv. I sidstnævnte tilfælde vil man kunne kombinere med lysbilleder, som så kan bruges på tillidsmandskurser o.lign. En del arbejdsløse har tilmeldt sig »Idegruppen«, hvor vi allerede har lavet en overskudsgivende støttefest (5000 kr.). I denne gruppe har vi også lavet plancher og er med i 1. maj arrangementet.

Mange, som ikke har deltaget i strejkearbejdet, forestiller sig nok evinde-

lige diskussioner, som de fleste nåede at blive dødtørre af på De sociale Højskoler. Men ovenstående eksempler skulle vise, at der er muligheder nok for mere praktisk betonedes opgaver.

A'propos De sociale Højskoler. Kan I huske, hvordan vi på skolerne i forbindelse med diskussioner omkring socialrådgiverrollen fastslog vigtigheden af at mobilisere arbejdere, klienter og andre. *Det gælder os selv nu.* Lad de mange smukke ord fra den gang give sig udslag i en kraftig mobilisering.

Mød op - der er arbejde til alle, også til de, der normalt er arbejdsløse.

Kirsten Madsen,
Mette Ellekjær

Støtte og solidaritetsudtalelse til socialrådgiverne

Pædagogisk Kartel skal hermed udtrykke sin fulde støtte og solidaritet til de strejkende socialrådgivere.

Det er en fantastisk holdning som de kommunale arbejdsgivere lægger for dagen, når de hårdnakket kræver, at socialrådgiverne skal acceptere at gå ned i løn.

Denne arbejdsgiverpolitik er ikke usædvanlig på det private arbejdsmarked, men det burde ligge det offentlige arbejdsmarked fjernere at overtage disse krav. Denne benhårde arbejdsgiverpolitik rammer nu en lang række mennesker, fordi arbejdsgiverne med deres afvisende holdning har nægtet at undgå konflikt.

Det er nødvendigt, at andre faggrupper bakker socialrådgiverne op, således at de bliver i stand til at afvise arbejdsgivernes krav om lønnedgang.

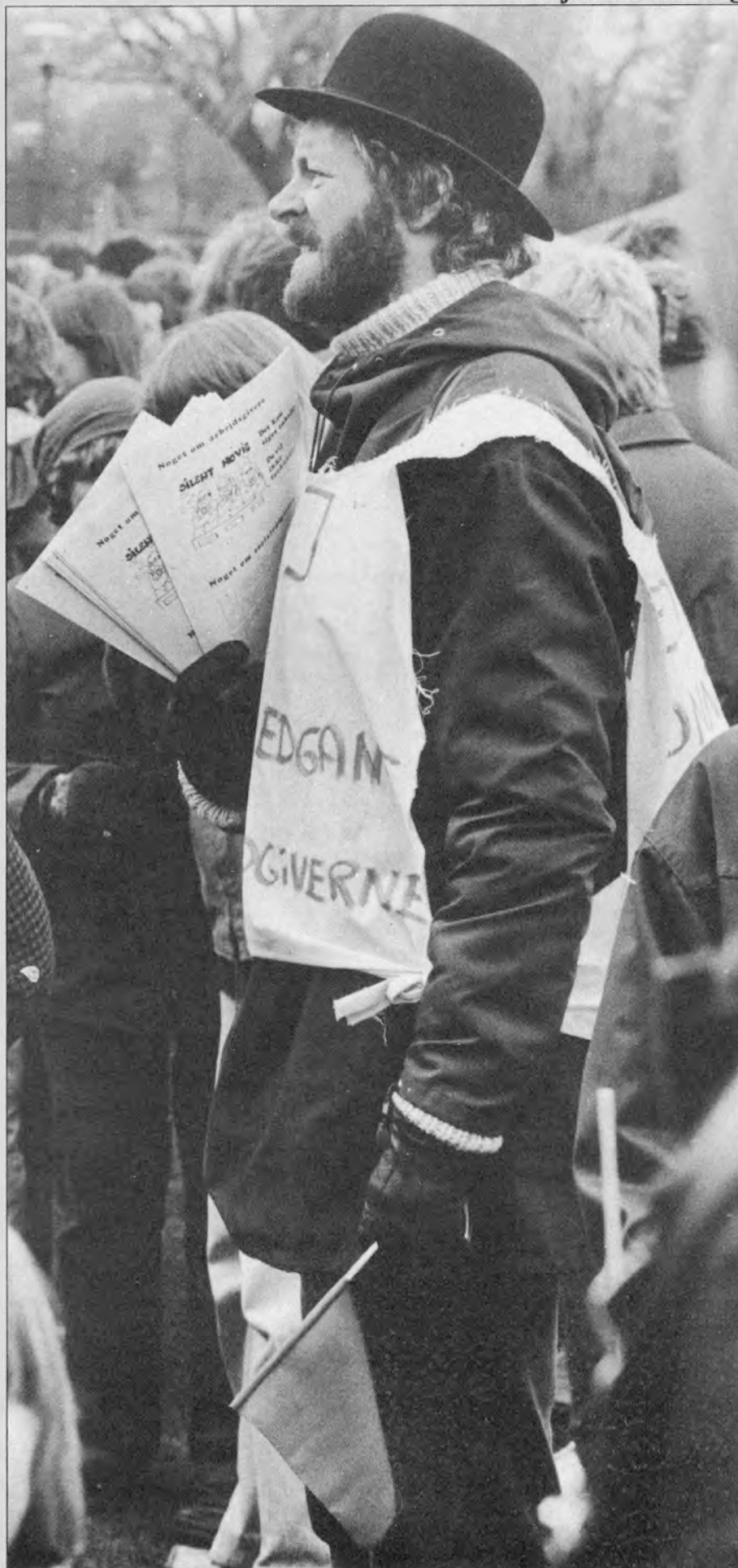
Der skal ikke være tvivl om Pædagogisk Kartels vilje til at yde den nødvendige støtte til socialrådgiverne. Vi ved, at det bliver en svær kamp, men vi ved også, at med den nødvendige solidaritet i fagbevægelsen kan kampen vindes.

Erik Ovesen,
kartelsekretær.

**Støt
de strejkende
socialrådgivere**

giro
1 40 82 83

Socialrådgiveraktivist 1. maj i Aalborg

Kommentarer til Kriminalforsorgsforeningens kriminalpolitiske oplæg

Kriminalpolitisk udvalg under faggruppen af socialrådgivere ansat under Justitsministeriet v/ *Lone Lyager, Niels Olav Jensen, Jeppe Handberg og Henny Dam* - fremkommer i denne artikel med nogle kommentarer til Kriminalforsorgsforeningens kriminalpolitiske oplæg.

Kriminalforsorgsforeningen som organiserer tjenestemænd - ansat under justitsministeriet: Forsorgsmedarbejdere, lærere, administrationsfolk m.v. nedsatte i 1977 et kriminalpolitisk udvalg. Udvalget fik som kommissorium at udarbejde oplæg om nutidig og fremtidig kriminalpolitik til brug i såvel offentlig - som intern debat.

Juni 1979 afgav udvalget et »Kriminalpolitisk Debatoplæg«, som har været til diskussion blandt foreningens medlemmer. Debatoplægget indeholdt fire hovedafsnit: Årsager til kriminalitet, Kriminalpolitiske målsætninger, Alternativer til frihedsstraf samt Kriminalforsorgens struktur. Nøgleord for oplægget betegnes af udvalget som: *Forebyggelse - Integration - Ansvarlighed*. Det vil være for omfattende her at redegøre detaljeret for oplæggets indhold, og vi vil i det følgende blot omtale de emner, vi finder vigtigst. At der er taget initiativ til at udarbejde et sådant oplæg og dermed skabe grundlag for en længe savnet diskussion herom er udmærket. Dog er vi meget uenige i store dele af oplægget, ligesom vi mener, at flere vigtige emner er udeladt. Derfor dette indlæg.

Generel Kritik af Debatoplægget

Hovedkritikken må tage sig udgangspunkt i den samfundsmodel, som udvalget bygger på. Man siger ganske vist, at udvalget ikke ønsker at blive taget til indtægt for en bestemt ensartet samfundsindretning, og præciserer, at det er udvalgets opfattelse, at »den mest effektive forebyggelse af social mistilpasning og social deroute opnåes ved en *accepterende holdning overfor varierende livsformer - en an-*

den måde at indrette sin tilværelse på«.

Ensartet samfundsindretning må her opfattes som socialisme. Man siger intet om, hvilken samfundsindretning man i stedet tager udgangspunkt i og glemmer øjensynligt, at når man frasier en samfundsindretning, siger man samtidig ja til en anden. Ser man på det understregede citat samt andre grelle formuleringer i oplægget, fremgår det klart, at udvalget har illusioner om, at hvis vi alle omgås med lidt mere varme og forståelse - giver følelserne større plads - mindsker kravene til effektivitet og rationalitet - lader alle få mulighed for at gøre nytte, ja, så kan den enkelte selv indrette sin tilværelse, som han ønsker - blive ansvarlig og integreret. Social deroute og mistilpasning vil således blive forebygget.

Illusioner af denne art præger hele oplægget. Grunden til, at sådanne illusioner kan fremkomme er, at man negligerer at fokusere på de egentlige årsager til vor kulturs kriminalitet, som er nøje forbundet med det kapitalistiske system med dets dyrkelse af den private ejendomsret og ulige fordeling af de givne ressourcer. Man undlader således at se sociale problemer/kriminalitet i relation til de grundlæggende magtforhold og modsætninger i samfundet, som netop forhindrer eller vanskeliggør en effektiv forebyggelse af sociale problemer.

Udvalget ser ganske vist sociale problemer/kriminalitet som et resultat af samspil mellem individuelle forhold og det net af sociale omstændigheder, hvori den enkelte indgår - f.eks. arbejdsløshed, ustimulerende bomiljøer, dårlig skoleuddannelse, men man ser ikke at disse problemer har deres

oprindelse i samfundets væsen - de behandles isoleret - uden at blive set i sammenhæng med samfundets struktur. De sociale problemer belyses ikke selv, men ses som givne ydre forhold. På den måde fremstilles samfundet som godt, men dets funktionsmåde har visse uheldige bivirkninger. For at løse disse bivirkninger skal forskellige »politikere«, lokalpolitik, arbejds-markedspolitik o.s.v., udarbejdes med det formål, at alle individer skal integreres og gøre nytte. Det anses altså som muligt at løse kriminalitetsproblemet indenfor vores samfundsstruktur ved at gøre samfundet mere varmt og åbent, det som udvalget kalder »det åbne samfund«, hvad det så ellers må betyde.

Denne liberalt, pluralistiske holdning præger afsnittet fuldstændig og forhindrer en egentlig forståelse af kriminalitetsproblematikken og dermed for en egentlig forebyggelse af kriminalitet.

Selvfølgelig er vi ikke af den opfattelse, at man p.g.a. den nuværende samfundsstruktur overhovedet ikke kan sætte ind overfor sociale problemer. Man må blot gøre sig klart, på hvilke niveauer, det er muligt at sætte ind gennem socialt arbejde - med andre ord, om vi taler om primær eller sekundær forebyggelse. Den primære egentlige forebyggelse af sociale problemers opståen kan kun ske gennem en ændring af samfundsstrukturen - d.v.s. gennem politisk kamp at ændre samfundet.

Udvalget opererer på begge niveauer samtidig - uden som sagt at gøre dette klart, hvilket medfører, at oplægget bliver svært at arbejde med, både som kriminalpolitisk debatoplæg indeholdende nogle visioner, men også som udgangspunkt til at stille krav om forbedringer på kort sigt.

Produktionskollektiver som samfundstjeneste

I afsnit VI i betænkningen gennemgår arbejdsgruppen de forskellige alternativer til frihedsstraf, som man finder vil kunne tages i anvendelse. Man gennemgår forskellige forslag om:

Hæfte og bødestraf, kombinationsdømme - i stedet for prøveløsladelse, straffovervågning, fritidsafsoning, produktionskollektiver som samfundstjeneste - og endelig problemer omkring tilsyn og særvilkår.

Vi har valgt nærmere at kommentere afsnittet om »produktionskollektiver som samfundstjeneste«. Det skyldes to forhold - 1) for tiden arbejder man i straffelovsområdet med planer om at indføre begrebet: Samfundstjeneste som alternativ strafmulighed. Straffelovområdet arbejder på grundlag af forslag fra en arbejdsgruppe, som Direktoratet for Kriminalforsorgen har nedsat. Der er forlydender om, at begrebet samfundstjeneste skulle indføres som forsøgsordning i København i løbet af foråret 1981 - 2) Netop i den måde, man i kriminalforsorgsforeningens kriminalpolitiske udvalg gennemgår begrebet: »Produktionskollektiver som samfundstjeneste« viser - efter vor mening, hvor snævert, man har arbejdet i kriminalforsorgsforeningens udvalg. Helt konkret foreslår man, at visse åbne anstalter omdannes til produktionskollektiver, hvor man i fællesskab åbner mulighed for en »fleksibel produktionsform«. Man forestiller sig forsøg, som bl.a. »udvikling på undervisnings og den pædagogiske front i de senere år - f.eks. Tvind-Skolerne, ungdomspensionen: »Skejby«, Fjordhøjbevægelsen og lignende.

Kære venner!

Som det efter vor mening før er fastslået: Verden er ikke et terapeutisk samfund og bliver det næppe heller - selv om enkelte nuværende åbne anstalter omdannes til »produktionskollektiver«. Hvem er de klienter som i givet fald skal overføres til sådanne produktionskollektiver. Er det ikke de klienter, man i kriminalforsorgen i forvejen har alt for mange af. Det vil sige klienter kendetegnet af dårlig opvækst, arbejdsløshed, ustimulerede bomiljøer, dårlig skoleuddannelse m.v. - som anført i vor indledning. Tror arbejdsgruppen under Kriminalforsorgsforeningen, at man inde fra kriminalforsorgen - uden hensyntagen til de mere overordnede aspekter kan genoplive behandlingstanken i vores nuværende straffesystem. Som nævnt tidligere har vi naturligvis intet imod, at man indenfor vort nuværende systems rammer forsøger at sætte ind overfor sociale problemer, naturligvis bør man gøre sådanne forsøg. Men at en *kriminalpolitisk* gruppe - i den grad kan fodre vort nuværende system med sådanne »alternative« forslag, finder vi ikke særligt frugt-

bart, idet en kritik af den nuværende sociale politik først og fremmest må tage sit udgangspunkt i de herskende samfundsforhold og disses indvirkning på det rent faktiske forhold i et system som vores. Det undrer os ikke, at systemet tilsyneladende har grebet ideen og for tiden arbejder med begrebet samfundstjeneste. Det kan for os ses som et skoleeksempel på det forhold, som bl.a. Thomas Mathiesen har beskrevet: Hvorledes et formelt - f.eks. strafferetligt system, kan absorbere: »Progressive« målsætninger og gøre disse til sine egne. Herved tilslører man de rent faktiske forhold - kritik af systemet og de tilsyneladende »alternative« målsætninger ender med at blive til en rent administrativ reform.

Struktur

Strukturforslaget bygger på ændringer indenfor de bestående rammer og kan, som sådan, komme til at fremstå som en blokering af videregående perspektiver og et mere radikalt og overordnet kriminalpolitisk mål.

Når man f.eks. foreslår, at der på langt sigt kun bliver de lukkede fængsler og arresthuse tilbage med det formål at sikre retsbevidstheden og beskytte omverdenen for personer, som udgør en alvorlig trussel for andres liv og færlighed, så overvejer man ikke eventuelle reelle alternative sanktionsformer. Samtidig negligerer man at fokusere på de egentlige årsager til vor kulturs kriminalitet, som nøje er forbundet med den kapitalistiske samfundsorden med sin dyrkelse af den private ejendomsret og ulige fordeling af de givne ressourcer.

Man diskuterer ikke, hvem det er, der straffes - og hvorfor. Som medarbejdere i straffesystemet ved vi, at det er personer fra de nederste lag i samfundet, der bliver sat i fængsel.

Den nuværende struktur har vist sig at indeholde mange vanskeligheder for gennemførelse af de nuværende hovedprincipper for arbejdet i kriminalforsorgen: Tidligtprincippet, nærhedsprincippet, kontinuitetsprincippet og koordineringsprincippet - ikke på grund af medarbejdernes manglen- de indsats, men i kraft af systemets hierakiske opbygning, der i realiteten ikke har givet reel medindflydelse, trods visse strukturelle omlægninger. Det er de autonome enheder et tydeligt eksempel på.

Vor holdning må principielt være at nedlægge fængslerne og ikke bygge videre på et straffesystem, der indebærer mange belastende traditioner, som vil være umulige at afskaffe.

□

*Til alle
kommende praktiklærere!*

Aftaler om praktik i efterårssemestret 1981

Aftaler om praktik i efterårssemestret 1981 træffes med udgangspunkt i »**Bekendtgørelses- og normalpraktikaftaleudkastene**«.

I modsætning til før *indgås praktikaftaler nu - direkte mellem praktikadministration og institution - (d.v.s. institutionsledelse)!*

En af følgerne af den omtalte aftaleform kan være, at den enkelte praktiklærer holdes uden for medindflydelse på institutionens praktikaftale.

For at imødegå eventuelle praktikaftaler som desavouerer mening og hensigt med hele praktikaktionen (se bl.a. herom særn. af Socialrådgiveren af 11.2.81) finder vi det nødvendigt at erindre om følgende:

1)
Det er frivilligt, om man vil være praktiklærer.

2)
Før praktikaftale indgås skal det lokalt aftales, hvorledes de tre timers supervision skal finde sted! - (det kan implicere aftaler om reduceret sagsantal og/eller vikardækningsordning).

3)
Lokalt skal det sikres, at der kan forhandles om, hvordan den faglige vejledning finder sted, og hvordan andre enkeltstående opgaver løses, idet der skal sikres den fornødne tid hertil.

Den centrale Aktionsgruppe vedrørende praktik.

Kursus

Den sociale Højskole i Odense

Socialt gruppearbejde

mandag den 7. - fredag den 11. september 1981 på Hotel Fåborg Fjord

Formål

Kurset sigter imod at gøre deltagerne bekendt med teorier for arbejde med grupper samt med anvendelsesmuligheder, således at man vil være i stand til at starte og tilrettelægge gruppearbejde.

Kurset vil beskæftige sig med gruppeteoretiske begreber, med kommunikation samt fremgangsmåde ved iværksættelse af socialt gruppearbejde.

Undervisningsform

Undervisningen vil tage form af dels kortere forelæsninger, dels øvelser, rollespil, gruppearbejde og lignende, hvor deltagernes aktive medvirken vil være en forudsætning.

Kurset tilrettelægges som et 5 dages internat efterfulgt af ca. 4 dage med medlemrum efter aftale, hvor der gives supervision på eget gruppearbejde.

Undervisere

Socialrådgiver Birgitte Winkel og psykolog Leo Andersen, Center for Terapeutisk Kommunikation, København.

Deltagerkreds

Ansatte i social- og sundhedsforvaltninger og de dertil knyttede institutioner i stats-, kommunalt- og privat regi, hvori socialt gruppearbejde forekommer eller kunne tænkes forekommet.

Max. 25 deltagere, hvoraf 5 pladser er reserveret til arbejdsløse socialrådgivere.

Økonomi

Ophold på kursusstedet vil koste ca. 1.300 - 1.500 kr. pr. person. På tilmeldingen bedes anført, om tjenestestedet bevilger denne udgift. Den sociale Højskole har ikke mulighed for at dække udgiften.

Tilmelding

Tilmelding skrives på skema, som rekvireres hos kursusafdelingen, Den sociale Højskole, Campusvej 55, 5230 Odense M, tlf. 09- 15 86 00, lokal 3374.

Tilmeldinger modtages indtil onsdag den 17. juni 1981.

Kursus

Den sociale Højskole i Odense

Pensionistens sociale situation

tirsdag den 22. - torsdag den 24. september 1981 på Den sociale Højskole Odense.

Formål

På baggrund af at tilkendelse og overgang til pension ofte giver anledning til en række tvivlsspørgsmål og behov for rådgivning sigtes imod at styrke forudsætningerne for at medvirke i en koordineret indsats overfor pensionisten eller den kommende pensionist.

Indhold

Pensionslovene: Repeterende gennemgang af hovedkriterier for tilkendelse af invalide-, folke-, enke- og førtidspension. Desuden gennemgås centrale dele i

pensionsberegning samt i sagsbehandling af ansøgning om pension.

Afgang fra arbejdsliv - indgang til pensionistliv: Reaktion hos pensionist og familie, den generelle holdning til pensionister, det socialpolitiske formål med tilbud til pensionister, samtaler og kontakt i øvrigt mellem social- og sundhedsforvaltning og pensionist eller pensionsansøger.

Deltagerkreds

Ansatte i social- og sundhedsforvaltninger, f.eks. socialrådgivere i bistandsafdelinger, i pensionsafdelinger eller andre med opgaver i forhold til pensionisters sociale situation. Desuden sociale medarbejdere fra hospitaler eller hospitalsafdelinger, dagcentre el. lign.

Max. 25 deltagere, hvoraf 5 pladser reserveret til arbejdsløse socialrådgivere.

Økonomi

Der opkræves ikke kursusafgift.

Tilmelding

Tilmelding skrives på skema, som rekvireres hos kursusafdelingen, Den sociale Højskole, Campusvej 55, 5230 Odense M, tlf. 09- 15 86 00, lokal 3374.

Tilmeldinger modtages indtil onsdag den 17. juni 1981.

Kursus

Den sociale Højskole i Odense

Sexologi i familierådgivning

mandag den 17. - onsdag den 19. august 1981

Formål

Rådgivning i seksuelle vanskeligheder og i samlivsproblemer har hidtil været relativt ubehandlet i socialformidlerens grunduddannelse. Sigtes er at skabe grundlag for, at socialformidlere kan indgå alene eller i samarbejde med andre faggrupper i rådgivning og vejledning i samlivsproblemer.

Indhold

Træning i rådgivningssituationer vil indtage en central plads i indholdet, hvorfor programmet vil veksle mellem spontanspil, casearbejde i mindre grupper, samtaler og oplæg.

Programmets hovedemner vil være:

- Hvorfor er det så svært at leve sammen?
- Sexologi: Fysiologisk, psykologisk og sociologisk.
- Sexuelle faktorer i familiekriser.
- Rådgivning om seksuelle problemer.

Derudover gennemgås emner afhængig af kursusdeltagernes forudsætninger, f.eks. mandens og kvindens fysiologi, seksuelle problemer i familien i tilslutning til kvinders graviditet og fødsel eller særlige problemer i forhold til børn og seksuelle minoriteter.

Deltagerkreds

Ansatte i social- og sundhedssektoren, herunder såvel forvaltninger som institutioner i stats-, amts-, kommunalt og privat regi. Derudover indbydes personer fra andre faggrupper, som i deres arbejde er/kunne tænkes at blive samarbejdspartnere med socialrådgivere.

Der skal særlig gøres opmærksom på, at det vil være en fordel - dog ingen betin-

gelse - om de tilmeldte har deltaget i et lignende efteruddannelseskursus, f.eks. kurserne om Sexologi, afholdt af højskolen og af Odense Universitet.

Max. 25 deltagere; 5 pladser reserveres til arbejdsløse socialrådgivere.

Kursusform

Kurset planlægges over i alt ca. 25 timer på kursussted (med ophold) med ankomst søndag eftermiddag.

Tilmelding

Tilmeldinger modtages indtil onsdag den 17. juni 1981.

Skema kan rekvireres hos kursusafdelingen, tlf. 09- 15 86 00, lokal 3374, Den sociale Højskole, Campusvej 55, 5230 Odense M.

Internatopholdet på kursussted vil koste ca. kr. 500,- d.v.s. svarende til gældende takster for ca. 3 døgnstime- og dagpenge. Højskolen har ikke mulighed for at dække udgiften.

Den sociale Højskole i Odense indbyder sammen med Voksenpædagogisk Center for Fyn til Alment voksenpædagogisk grundkursus trin III, del I og II.

Tid og sted

Del I: fre. d. 9/10 kl. 19 - søn. d. 11/10 81 kl. 17. på Amtscentralen, Odense.

Del II: fre. d. 13/11 kl. 19 - søn. d. 15/11 81 kl. 17 på Amtscentralen, Odense.

Formål

Det er kurssets mål at give kursisterne en grundig viden om brugen af audio-visuelle undervisningsmidler samt hvilke krav, der kan stilles til dem.

Kursisterne skal kunne vurdere behov for visualisering, kunne vælge mellem forskellige medier ud fra økonomiske og apparatmæssige muligheder, kende regler for effektiv kommunikation og informationsvirksomhed, samt selv kunne fremstille et ønsket AV-materiale af god kvalitet.

Kurset vil give mulighed for idé- og erfaringsudveksling samt foreslå nye arbejdsmetoder.

Indhold

For at få et godt udbytte er det ikke nødvendigt at have forudgående kendskab til AV-midler, men det er derimod en fordel, at kursisterne har kendskab til almene pædagogiske principper og anden form for undervisningsteknik eller metoder.

Kurset er tilrettelagt omkring korte oplæg og instruktioner efterfulgt af kursisters løsning af stillede opgaver individuelt eller i grupper.

Opgaverne sigter ikke mod en bestemt undervisningssituation, men sigter mod at kursisterne får lavet en »håndbog« med eksempler, som i tiden efter kurset kan give idéer og inspiration til selvstændig eksperimenteren omkring AV-midler.

De fremstillede undervisningsmaterialer vil blive præsenteret i små undervisningssituationer, hvor vægten lægges på brugen af AV-hjælpe midler.

Kursens første del omfatter:

1. Almen kommunikation og information.
2. Visualiseringer.
3. Fremstilling af tryksager - især layoutteknik på A 4 papir.
4. Fremstilling af tavlematerialer magnet, burre samt flip-over.
5. Fremstilling af modeller og plancher.
6. Muligheder for at forstørre og formindske.

Kursens anden del indeholder følgende:

1. Fremstilling af transparenter og brug af overheadprojektor.
2. Fremstilling af lysbilleder og lyd-diassier.
3. Båndoptagelser.

Deltagelse på anden del forudsætter, at kursisten har været med på første del.

Undervisningsform

Undervisningen foregår på pædagogisk værksted, hvor der løses opgaver på grundlag af oplæg og instruktion.

Deltagerkreds

Socialrådgivere, som nu og da underviser samt voksenundervisere fra fritids- og voksenundervisningen.

Max. 25 deltagere, hvoraf 5 pladser reserveres til arbejdsløse socialrådgivere.

Kursusafgift

Del I: 200 kr. pr. person.

Del II: 200 kr. pr. person.

Kursusafgiften kan søges dækket af højskolen.

Tilmelding

Ansøgning om deltagelse og om dækning af kursusafgift skrives på skema, som rekvireres hos kursusafdelingen, Den sociale Højskole, Campusvej 55, 5230 Odense M, tlf. 09-15 86 00, lokal 3374.

Tilmelding gælder enten del I alene eller både del I og II.

Tilmeldinger modtages indtil onsdag den 17. juni 1981.

Kursus

Den sociale Højskole i København

Kriseteorier og deres anvendelse i praksis

Kursus B 23: 14.-18. september 1981.

Internat på Schæffergården, Gentofte.

Kurset tilsligter at give deltagerne indsigt i samt forståelse af, hvornår en psykisk krise udløses.

- Hvad er en krise?
- Hvornår indtræder kriser, og hvordan konstateres de?
- Hvad kan der ydes indenfor givne rammer?
- Hvilken hjælp er der brug for?
- Deltagerens egne ressourcer og begrænsninger i forhold til kriseramte mennesker.
- Via teori, praktiske øvelser og diskussioner præsenteres handlingsmetoder rettet mod mennesker, der er i krise.

Deltagerkreds:

Socialrådgivere og andre med socialformidlende funktion, der i det daglige arbejde kommer i kontakt med mennesker i krise. Fortrinsvis for regionen øst

for Store Bælt.

Praktiklærere for socialrådgiverstuderende og arbejdsløse socialrådgivere vil være sikret et antal pladser.

Økonomi:

Der betales ikke kursusafgift. evt. rejseudgifter skal søges dækket af ansættelsesstedet. For arbejdsløse socialrådgivere refunderer højskolen rejseudgifter efter gældende regler.

Ansøgningsfrist:

Mandag den 29. juni 1981.

Ansøgningsskema:

Ansøgning skal finde sted på skema, som kan rekvireres ved henvendelse til Kursusafdelingen, Den sociale Højskole, København - tlf. dagl. ml. 9-12: 01-42 46 01.

Kursus

Den sociale Højskole i København

Lovgivningen omkring betalingsstandsninger (konkurs/tvangsauktion) samt forbrugerret

Kursus B 22: 7., 8. og 9. september 1981

Kursus B 26: 5., 6. og 7. oktober 1981

Eksternater på Den sociale Højskole, København.

Kurserne tilsligter at give deltagerne viden om den nye lovgivning på området - med henblik på at kunne yde relevant støtte især til selvstændige erhvervsdrivende.

De nye regler om udlæg, tvangsauktioner, konkurs m.v. med vægt på den vejledning og socialøkonomiske bistand, der kan ydes.

- Forbrugerkrævsregler med tilhørende lovgivning.

- Købelov - Afbetalingslov - og dele af Aftalelov.

Deltagerkreds:

Socialrådgivere og andre med socialformidlende funktion, der i det daglige arbejde møder mennesker der skal rådgives og vejledes på området. Fortrinsvis for regionen øst for Store Bælt.

Praktiklærere for socialrådgiverstuderende og arbejdsløse socialrådgivere vil være sikret et antal pladser.

Økonomi:

Der betales ikke kursusafgift. Evt. rejseudgifter skal søges dækket af ansættelsesstedet. For arbejdsløse socialrådgivere refunderer højskolen rejseudgifter efter gældende regler.

Ansøgningsfrist:

Mandag den 29. juni 1981 for begge kurser.

Ansøgningsskema:

Ansøgning skal finde sted på skema, som kan rekvireres ved henvendelse til Kursusafdelingen, Den sociale Højskole, København - tlf. dagl. ml. 9-12: 01-42 46 01.

Gigtpatienter i Handicapåret 1981

Rigsforeningen til Gigtens bekæmpelse afholder konference

fredag den 19. juni 1981 fra kl. 09.00 til 16.00

på Rigshospitalet, Auditoriebygningen, Auditorium I.

Foreløbigt program:

09.00 - 09.30

Velkomst.

»At have gigt i handicapåret 1981«.

Ved overlæge, dr.med. Rasmus Bach Andersen.

09.30 - 10.15

»De nyeste forskningsresultaters betydning for den medicinske behandling af patienter med reumatoid arthritis«.

Ved professor, overlæge, dr.med. Gunnar Bendixen.

10.15 - 10.30.

Spørgsmål.

10.30 - 11.15.

»De nyeste forskningsresultaters betydning for den kirurgiske behandling af patienter med reumatoid arthritis og osteoartrose«.

Ved professor, overlæge, dr.med. C.C. Arnoldi.

11.15 - 11.30

Spørgsmål.

11.30 - 11.45

Pause.

11.45 - 12.30

»Gruppeundervisning af patienter med reumatoid arthritis og deres pårørende«.

Ved afdelingssygeplejerske Ingrid Sonne, Hvidovre Hospital.

12.30 - 12.45

Spørgsmål.

13.00 - 14.00

Frokost.

14.00 - 15.00

Paneldiskussion

»Hvilke muligheder er der for hjælp og støtte til den hjemmeboende patient med reumatoid arthritis«.

Deltagere:

- Socialrådgiver Hanne Reintoft
- Gigtkonsulent, ergoterapeut Helle Andersen Nexø
- Overlæge, dr.med. Rasmus Bach Andersen
- Praktiserende læge
- Repræsentant for gigtpatienter, fru Karin Heramb
- Repræsentant for Gigttramte Børns Forældreforenings bestyrelse, kontorchef Henning Wassmann.

Konferencen er åben for alle behandlergrupper.

Deltagerantal begrænset.

Pris: Kr. 50,00 pr. deltager (incl. frokost) - Tilmelding nødvendig.

Skriftlig tilmelding med check på kr. 50,00 sendes til:

Rigsforeningen til Gigtens Bekæmpelse
Store Strandstræde 19
1255 København K.,

senest tirsdag den 9. juni 1981.

Med venlig hilsen

Aage Reimer

direktør

Den 1. maj i København/Frb.

Kredsbestyrelsens flertal har tilsluttet sig fælles faglig 1. maj-arrangementet i København ud fra en nøgtern faglig vurdering, uden en politisk stillingtagen, hvorimod et mindretal, nemlig Per Larsen og jeg selv, har haft »personlige politiske« motiver til at »forhale« beslutningerne omkring 1. maj-arrangementet. Vi er, med John Guldagers ord, nogle »vatrøve«, der »søger at splitte socialrådgiverne« - det er den konklusion jeg må drage af kredsbestyrelsens diskussion om 1. maj mødet den 25.4.

Vedr. »forhalingerne«

Jeg har gennemgået bestyrelsesreferaterne vedr. spørgsmålet om 1. maj. På mødet den 6.1.81 blev der orienteret om, at Dansk Typograf Forbund havde indkaldt til møde om fælles 1. maj. Det blev besluttet, at Gravers skulle deltage i mødet som bestyrelsens repræsentant.

Derefter skete der ikke noget før den 3.3., hvor der ikke forelå noget oplæg fra Gravers eller initiativgruppen, hvorfor det blev besluttet, at bestyrelsen først tog stilling til deltagelse/tilslutning, når parolerne lå klar. Det skulle de gøre den 10.3.

Den 10.3. lå der stadig intet forslag til parolegrundlag. Gravers havde haft en samtale med Typografforbundet, der først den 19.3. ville udsende meddelelse om parolegrundlaget. Det blev derfor besluttet, at såfremt parolegrundlaget kunne nå at blive udsendt inden bestyrelsesmødet den 17.3. ville den endelige afgørelse om deltagelse/tilslutning blive truffet på dette møde - ellers skulle beslutningen træffes på mødet den 24.3.

Den 17.3. blev uddelt brev fra Typografforbundet med forslag til paroler og arbejdsgrupper, sammen med et oplæg fra Gravers med indstilling om tilslutning. Da oplæggene ikke som forudsat havde været udsendt inden mødet, blev det under pkt. 12 besluttet at udsætte den endelige afgørelse til mødet den 24.3.

Den 24.3. var 4 bestyrelsesmedlemmer fraværende, bl.a. Gravers, hvorfor beslutningen om evt. tilslutning til fælles faglig 1. maj blev udsat til mødet den 31.3.

Den 31.3. blev der foretaget en afstemning om tilslutning til fælles fag-

lig 1. maj. 5 stemte for, 1 imod, 1 undlod at stemme og 2 bestyrelsesmedlemmer var fraværende. I overensstemmelse med kredsbestyrelsens beslutninger er der således gået ca. 3 mdr. fra man sagde ja til at sende en repræsentant til de forberedende møder, og indtil den endelige beslutning om tilslutning til arrangementet på det foreliggende parolegrundlag kunne træffes.

Hvis et flertal af kredsbestyrelsens medlemmer på et tidligere tidspunkt havde ønsket at tilslutte sig arrangementet uden at kende det endelige parolegrundlag, kunne man jo blot have lagt op til en beslutning herom.

Som bekendt bliver der endnu en 1. maj-demonstration i København, hvor VS og KAP står som arrangører, og hvor fagforeninger og bevægelser kan tilslutte sig med egne paroler, under forudsætning af, at de ikke strider imod de vedtagne hovedparoler. VS og KAP trak sig ud af fælles faglig 1. maj-samarbejdet på grund af uenigheder om hovedparolerne.

Det kan ligne en forhaling, at enkelte kredsbestyrelsesmedlemmer herefter har ønsket at udvide bestyrelsens tilslutning til fælles faglig 1. maj-demonstration til også at omfatte et formiddagsarrangement. Dette kan dog anstændigvis ikke lastes det mindretal, der ikke har kunnet anbefale tilslutningen!

Vedr. de »personlige politiske« motiver

Det, der har ført til VS' og KAP's udtræden af fælles faglig 1. maj-samarbejdet, er en afgørende uenighed om nogle af hovedparolerne. VS og KAP har prioriteret paroler, der kritiserer LO-toppens udsalg af overenskomstkravene, og som kritiserer de samme top-forhandlinger for klasse-samarbejde. Man har vurderet disse paroler som afgørende, ligesom man har ønsket at prioritere paroler imod ØD og overskudsdeling.

Andre paroler, herunder en kritik af budgetforligene i Københavns kommune (merindskrivningen i daginstitutionerne, den hovedløse saneringspolitik imod beboernes ønsker etc.), et utvetydigt nej til atomkraft, samt en parole om retten for Polens arbejdere til at danne frie fagforeninger (hvilket DKP jo ikke kan gå ind for, i Polen er fagforeningsarbejde nemlig politisk, i modsætning til herhjemme - eller hvordan var det nu det var?) - disse paroler har ikke været ultimative.

Bruddet er altså sket på et klart fagligt, politisk grundlag omkring LO-toppens klassesamarbejde og udsalg af OK-kravene, samt ØD/OD. John

oplyser, at der ikke er uenighed om disse spørgsmål blandt de fagforeninger og forbund, der har tilsluttet sig fælles faglig 1. maj, og at 1. maj-talerne vil bekræfte dette - hvorfor så ikke vedtage paroler herom? Det kan Gravers måske svare på, som har deltaget i de forberedende møder? Jeg synes, vi totalt mangler at diskutere disse ting i bestyrelsen. I stedet hæfter vi betegnelser som »vatrøve«, »splittellesmagere« og »kupmagere« på hinanden - jeg har svært ved at finde det saglige eller faglige indhold i den slags argumenter - det politiske kan jeg nok skimte.

De overenskomster, der er indgået for størstedelen af LO-området, har solgt ud af samtlige generelle OK-krav, 35 timers kravet, kravet om generelle lønforhøjelser, en mindsteløn på 45 kr. i timen og fuld dyrtidsdækning. Udsalget har konsekvenser, ikke bare for det private område, men også - i kraft af den afsmittende virkning - for det offentlige område. Derfor står bl.a. DS i dag i en håbløs forhandlingssituation, uden udsigt til at opnå nogen forbedringer på det generelle område, selvom DS's medlemmer modigt har forkastet KTU-forliget.

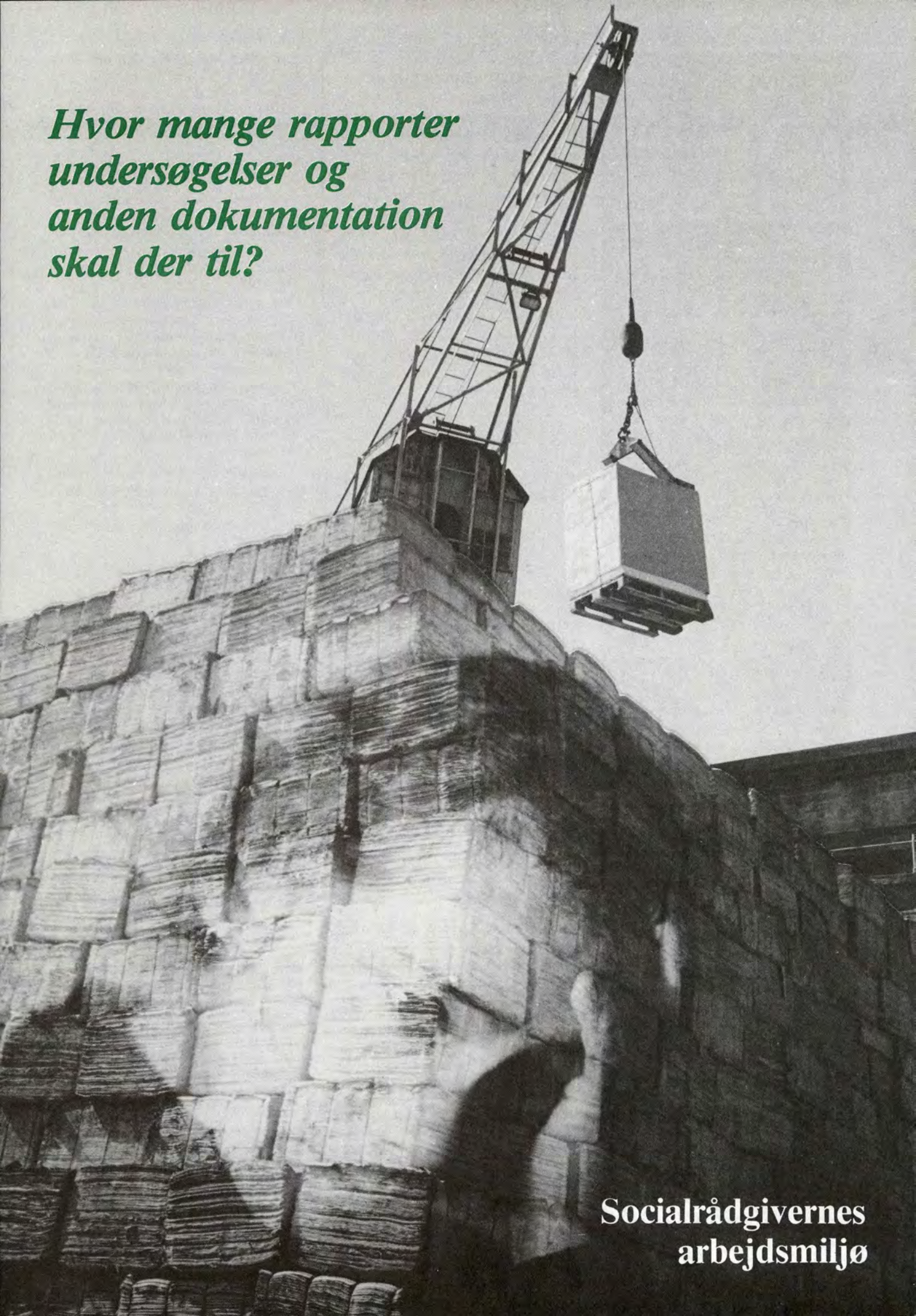
Men det har ikke denne gang været nødvendigt for den socialdemokratiske regering at foretage indkomstpolitiske indgreb i de såkaldt »frie forhandlinger«, for at nå til dette OK-resultat. Det har den socialdemokratiske dominerede fag-top klarer ganske alene - og man har fået sine medlemmer til at stemme for de ringe OK-forlig!

Det kan ikke nytte, at man den 1. maj endnu engang kritikløst siger »nej til indkomstpolitik« og »for frie forhandlinger«, når fag-toppen, som det har vist sig, fører regeringens indkomstpolitiske nedskæringsbestræbelser igen under de decentrale overenskomstforhandlinger.

Hovedparolerne på 1. maj-demonstrationerne må afspejle den massive kritik af LO-toppen, der har været rejst bredt i fagbevægelsen, uden opportunistiske hensyn til, at én og anden socialdemokrat kunne føle sig trådt for nær derved. At nægte at tage politisk stilling, og henvise til en »rent faglig vurdering« er illusionsskabende, og svækker kampen, som skal føres også efter den 1. maj. Topforhandlerne repræsenterer jo også »faglige« interesser, når de anbefaler medlemmerne at stemme ja til deres elendige OK-forlig - eller hvordan?

Det kan heller ikke nytte, at den kritiske fagbevægelse venter med at forholde sig til ØD/OD, indtil der ligger konkrete forslag herom. Den social-

*Hvor mange rapporter
undersøgelser og
anden dokumentation
skal der til?*

**Socialrådgivernes
arbejds miljø**

Hvis det er fakta - så benægter a' fakta!

Denne politiske vurdering, engang udtalt af en politiker, syntes efterhånden at være blevet de kommunale arbejdsgivers politiske vurdering af arbejdsforholdene på bistandskontorerne.

Det er dokumenteret, at de umulige arbejdsvilkår startede op med indførelsen af bistandsloven.

Før vedtagelsen af bistandsloven påpegede Dansk Socialrådgiverforening, at skulle serviceniveauet fra før 1976 opretholdes og udføres med bistandslovens helhedsintentioner, så måtte der afses flere ressourcer, idet den enkelte sagsbehandler ikke kunne klare samme sagsbyrde under bistandsloven, som f.eks. under mødrehjælpsloven eller lign.

De efterfølgende praktiske forhold har klart vist, at vor prognose endda var sat for lavt. De kommunale arbejdsgivere har gennem 3 undersøgelser været med til at påvise de vanskelige betingelser det sociale arbejde skal foregå under.

Når dette er konstateret, må vi rejse det spørgsmål, om indførelsen af bistandsloven egentlig var politisk bedrageri, som de sociale sagsbehandlere/socialrådgivere er sat til at være rakkerknægte på.

Arbejdstilsynet syntes også at have en mistanke herom, idet de skriver i en delkonklusion: »Hvis der ikke bevilges penge og tid til at opfylde de krav, bistandsloven sætter, må der være en klar definition af, hvilke arbejdsopgaver der så skal varetages«.

Socialrådgiverne må holde kommunalpolitikkerne fast i bistandslovens forpligtelser og fastholde, at der skal ansættes det fornødne personale.

På dette sted er der brug for at fremhæve, at Dansk Socialrådgiverforenings krav om højere lønrammeforløb/ulempetillæg går ikke på de urimelige arbejdsvilkår - det er ikke noget arbejdsgiverne kan betale sig fra over lønningsposen.

Dansk Socialrådgiverforening forventer nu, at de kommunale arbejdsgivere tager arbejdspressituationen alvorligt.

Carsten Andersen
formand

At sagsbehandlerne er en udsat gruppe - og at sagsbehandlerne har kommunernes ringeste arbejdsvilkår, kan vel ikke undre nogen efterhånden. - Ingen lader sig længere provokere over, at en socialrådgiver pakker sit gode tøj og forlader en kommune i protest over arbejdsbetingelserne - og ingen reagerer længere særlig voldsomt, når en socialrådgiver kollapse, bliver langtidssygemeldt eller får et hjerteanfald.

Det har ellers ikke skortet på advarende røster fra sagsbehandlerne side. - Ude i de enkelte forvaltninger har klubberne til hudløshed indsamlet oplysninger, der med tallenes tydelighed viste, at udviklingen af sager langt havde overhalet antallet af medarbejdere. Klienterne protesterede ikke, lederne følte sig i en klemme og støttede skiftevis politikerne og sagsbehandlerne, medens politikerne alt for ofte traf de økonomiske dispositioner ud fra et fejlagtigt kendskab til tingenes faktiske forhold. - Der havde ydermere i de senere år udviklet sig en arbejdsgivermoral i de kommunale forvaltninger af en sådan karakter, at selv den mest benhårde private arbejdsgiver må undre sig over de vilkår, der bydes de offentlige ansatte, og over den manglende modtagelighed, der er fra de kommunale arbejdsgivere over for de helt klare signaler, der udsendes omkring socialforvaltningernes udvikling og de ansattes ve og vel.

Den første rapport

Efterhånden som krisen satte ind for alvor i midten af 70'erne, begyndte de ansatte i stigende grad at rette henvendelser til deres respektive organisationer for at få dem til at gøre noget ved sagen. På almindelig nysgerrig vis nedsatte HK's Kommunale Landsforening, Dansk Socialrådgiverforening og Københavns Kommunalforening i efteråret 76 en fælles arbejdsgruppe, der skulle undersøge, om det dog kunne være rigtigt, at der virkelig var sket en ændring af arbejdsituationen ude i kommunerne.

Organisationerne udvalgte 26 større og mindre kommuner som undersøgelsesgrundlag og gik igang.

Rapporten blev aldrig den helt store epokegørende dokumentation, der kunne vende den igangværende udvikling. - Men den indeholdt dog en sikker opstilling af følgende tendenser:

- »Generelt er der konstateret en stigning i sagsantallet på alle områder«.

- »Kommunernes kompetenceregler er flydende formuleret. Nogle få kommuner har overhovedet ikke formuleret kompetenceregler inden for social- og sundhedsforvaltningens område«.

- »Det er organisationernes opfattelse, at uklare kompetenceregler indvirker i en uheldig retning på arbejdsituationen. Blandt medarbejderne i forvaltningen skaber det en øget usikkerhed, som sammen med arbejdspresset medfører stærk utilfredshed og kritisk holdning og oppositionslyst og dermed stor udskiftning blandt personalet«.

- »Antallet af hjemmebesøg og indsats på det opsøgende område daler, jo større kommunen er«.

- »Lokaleforholdene er ofte urimelige«.

- »Sagspres og sygdomsfravær er størst i de store kommuner«.

Organisationernes bud på ændring af disse tendenser var en normering, der dækker de faktiske behov.

Dette var første gang »det gule kort« blev trukket op af brystlommen. - Organisationerne noterede sig modspilernes »numre« og gav en klar advarsel mod at fortsætte spillet på denne måde.

Chokrapporten fra Københavns Amt

Eftersom den første spæde rapport ikke var i stand til at flytte de større hegnspele og eftersom udviklingen markant blev forværret, fandt socialrådgiverne i Københavns Amt det påkrævet, at der blev iværksat en mere detaljeret undersøgelse. Dette skete så i efteråret 78, hvor 24 arbejdspladser i Københavns Amt, omfattende 388 socialrådgivere, blev set nærmere efter i miljø-sømmene.

Generelt fandt man også her en diskrepans mellem sagsstigningen og antallet af nynormeringer, men mere nyt og sigende viste det sig at:

1. 46,6% af de kommunalt ansatte socialrådgivere planlægger at søge nyt arbejde.

2. 13,4% har mellem 15 og 25 timers overarbejde pr. md.

3. 88% mener ikke, der har mulighed for at holde sig a'jour med nyt lovstof i kommunerne.

Hvor mange rapporter undersøgelser og anden dokumentation skal der til?

Carsten Riis, næstformand
Dansk Socialrådgiverforening.

4. 60% klager over hovedpine, der hidrører fra bl.a. dårlig luftfugtighed.

5. Af dem, der har været gravide i den seneste tid før undersøgelsen, oplyste 67%, at graviditeten ikke havde forløbet normalt - 46% henførte abnormaliteten til belastninger i arbejdssituationen.

6. 61% finder, at arbejdet virker meget eller ganske stressende (lignende undersøgelser fra Sveriges LO beretter om stressprocent på 23).

Stress-symptomerne udgør følgende hovedgrupper:

- a) 70% føler sig trætte meget ofte eller ganske ofte.
- b) 33% lider af rastløshed meget ofte eller ganske ofte.
- c) 42% lider meget ofte/ganske ofte af muskelinfiltrationer.
- d) 32% lider meget ofte/ganske ofte af hovedpine.
- e) 41% lider meget ofte/ganske ofte af anspændthed.
- f) 37% lider af irritabilitet meget ofte/ganske ofte.

At stress-symptomernes hyppighed overraskede de fleste, var der vist ingen tvivl om - alle kunne nu se, hvad konsekvenserne af et hårdt arbejdsmiljø medførte - både for det private liv og for socialrådgivernes indsats i arbejdstiden. Personer, der konstant gennem længere tid er udsat for samme påvirkninger, har det tydeligvis ikke godt og kan derfor ikke forventes at yde en særlig kvalitativ indsats i arbejdssituationen.

Men.... på trods af velvillig omtale i landets aviser, medfølgende ord fra forskellige politikere og socialforvaltningsledere, skete der ikke ændringer til det bedre i Københavns Amt - kommunerne pressede fortsat citronen, og sagsbehandlerne pillede videre i deres mavesår.

»Ulemper« - et ukvemsord i Kommunernes Landsforening - når de koster penge.

Samtidig med at chokrapporten fra Københavns Amt fremkom, sad en fælles gruppe fra Dansk Socialrådgiverforening og Kommunernes Landsforening og beskrev det lovmæssige grundlag for klientopsøgende arbejde samt de ulemper, der er forbundet med dette arbejde.

Socialrådgiverforeningen havde gentagne gange påberåbt sig, at arbejdet var forbundet med visse ulemper, hvorfor vi gerne så, at et eksisterende rådighedstillæg blev ændret til en ulempeydelse.

For første (og formentlig sidste) gang formulerede parterne i et fælles notat bl.a. følgende:

»I mange sager nødvendiggør saglig og kvalificeret sagsbehandling i overensstemmelse med bistandsloven klientopsøgende arbejde«.

Ulemperne ved det klientopsøgende arbejde blev beskrevet som følgende:

1. Besøg og møder uden for forvaltningen, hvor sagsbehandleren alene har ansvaret i ofte vidtrækkende beslutninger. »På grund af tidspres kan det opstå stress-situationer, hvis der i samtalen forløb dukker andre problemer op, som klienten ønsker at drøfte«.

2. Ødelagt planlægning af det daglige arbejde, ophobning af øvrigt arbejde, forringet klientbetjening, udkald hvor man havde planlagt private aktiviteter, risiko for fysisk-psykisk belastning (specielt ved tvangsfjernelser), aftenarbejde på uforudsete tidspunkter.

Ulemperne i dette fælles KL/DS notat var ikke særlig bombastisk beskrevet, men forklarede klart, at der er indbygget stress-fremkaldende arbejdsprocesser i socialrådgivernes arbejdsfunktioner.

Notatet fremkom 29. november 1978.

- Siden har KL ikke villet gå ind i en realitetsforhandling omkring en honorering af disse ulemper, for slet ikke at tale om at få ulemperne fjernet.

Sagsbehandlerne i Århus, der fik nok

I eftersommeren 1978 nedlagde et stort antal sagsbehandlere og sekretærer i Århus kommune arbejdet helt spontant. Man havde fået nok af udviklingen - og man ville, så bastant som overhovedet muligt, vise offentligheden og politikerne, at det stigende sagspres måtte have en ende - situationen var kaotisk. Den enkelte kunne ikke holde til presset, og servicen over for klienterne var helt forsvundet.

Da de ansatte havde nedlagt arbejdet 2 gange begyndte ledelse og politikere at tage situationen alvorligt. Man henvendte sig derfor til KL's planlægningskontor, for at bede dem foretage en undersøgelse omkring arbejdsforholdene for det klientorienterede personale.

I undersøgelsen deltog repræsentanter fra ledelsen, politikerne, HK og DS samt KL's konsulenter.

Rapporten beskriver bl.a. arbejdsbetingelserne i en behandlergruppe, og den siger: »Konsekvenserne af gruppens arbejdsbetingelser, opgavernes varierede indhold, det store antal sager og de mange belastende relationer er meget markante. Informations-

mængden er så overvældende, at den overstiger den enkelte sagsbehandlers kapacitet. Han/hun kapper over rent mentalt. Det hele kommer til at flyde. Gruppedlemmerne får samtidig via den store arbejdsmængde og mange små uhensigtsmæssigheder i arbejds-gange så mange ekstreme påvirkninger fra flere sider, at de får psykiske og fysiske stress-symptomer. Hver enkelt person bliver overbelastet, og situationen udmøntes ofte i sammenbrud og langvarige sygdomsperioder».

Efter arbejdsnedlæggelserne og undersøgelsen og en lang debat i de politiske organer, blev der slutteligt fastlagt en fast sagsnorm pr. sagsbehandlervæsenhed, og endvidere bevilgede byrådet 32 nye stillinger. - Godt nok fik tjenestemændene en kraftig bod, men pengene er givet godt ud i forhold til den effekt, strejkerne har haft både i og uden for Århus. Kampen er siden hen blevet taget op landet over.

Kommunernes Landsforening lugter lunt

Røgen fra den brand, der stadig ligger og ulmer i socialforvaltningerne når i 1980 også ind til Kommunernes Landsforening.

I et debatoplæg til KL's delegeretmøde 1980 beklager man sig i store vendinger over, at »det er dyrere og vanskeligere end forudset at administrere de mere regulerende, personligt orienterede og tilpassede opgaver i kommunerne«. Som eksempel angives Bistandsloven, og i oplægget står der: »På bistandslovsområdet viser erfaringerne, at der på trods af stadig og betydelig udvidelse af arbejdsindsatsen i administrationen klages stærkt over, - og utvivlsomt med megen rette - at arbejdet ikke kan overkommes. Borgerne får ikke en tilfredsstillende hjælp - og slet ikke set i forhold til bistandslovens ideale målsætninger«.

Men med henvisning til vor tids svar på dårlige undskyldninger nemlig - betalingsbalance og beskæftigelse - synes det ikke at være nogen bedring i sigte. - Der henvises dog til, at der måske kvalitative ændringer (og omkostningsfri ændringer) i form af flere forsøg, bedre uddannelser, vi må blive bedre til at administrere. Endvidere skal den offentlige forebyggelse styrkes, hvilket dog ikke virker særlig helhjertet, idet man med stor selverkendelse siger: »Man kan vist godt konstatere, at forebyggelsesbestræbelserne ikke har været ubetinget succesfulde«.

Som årsag for denne fallit angives manglende kapacitet samt erfaringer med at forebyggelse kun bliver til lap-perier, men man ser sig ikke i stand til at gøre andet end at »forklare ubalan-

cen« så længe det private erhvervsliv ikke drages tættere ind i forebyggelsesprocesserne.

Slutteligt slår man til lyd for, at »kommunerne, virksomhederne og husholdningerne« bringes sammen for at finde fælles løsningsforslag. - Denne ide vil sandsynligvis lide samme skæbne som ideen om de sociale forbrugerråd, der for alvor har lidt en krank skæbne, og hvor man skal bruge mere end kunstigt åndedræt til at puste liv i denne dødsejler.

Er socialudvalgsmedlemmerne ved at være trætte af den socialpolitiske udvikling?

Man kan med rette stille sig selv dette spørgsmål efter at have læst oplægget til dette års møde i Sammenslutningen af sociale Udvalg. Helt nøgternt fremgår det, at »Personaletilførslen ikke er fulgt med opgaveudviklingen«, og det illustreres med, at væksten af sagsbehandlervæsenet fra slutningen af 60'erne til 1980 har været en samlet tilgang på 60%, fra ca. 9.000 til godt 15.000 beskæftigede.

Samtidigt er antallet af henvendelser steget fra 65.000 pr. kvartal i 1966 til 165.000 i 1977, altså en stigning på 254%.

Når en social- og sundhedsforvaltning skal klare en sådan merbelastning, uden tilstrækkelige normeringer, er det forståeligt, at de foranstående arbejdsmiljøbeskrivelser tegner et så sort billede af de påvirkninger, sagsbehandlerne skal fungere med, som de gør. - Men når man så i Sammenslutningens oplæg anfører, at »Denne situation vil blive yderligere skærpet, hvis den planlagte afdæmpning af personaletilvæksten faktisk slår igennem, og hvis den forventede stigning i opgaveomfanget, som er forudset i begyndelsen af 80'erne, bliver en realitet, ja, så er det på tide, at det »røde kort« kommer op af brystlommen - men da vi jo ikke kan »vise kommunerne ud af banen for ufint spil« - må vi nøjes med at give en kraftig advarsel mod at tage det som en selvfølge, at personalet holder til belastninger i ubegrænsede mængder.

Sammenslutningen angiver i oplægget forskellige veje ud af situationen som f.eks.: Forenkling af lovgivning, forenklinger af ankesystemet, ændringer af finansieringssystemet, lokalpolitisk målfastsættelse og klarere retningslinier for prioritering, opdeling af forvaltningerne i teknisk og behandlingsafsnit med en kvalitativ forvisitering, bedre planlægning, lokale forsøg og ændringer af uddannelsen.

Sammenslutningen slår fast, at gruppestrukturen er en rigtig organisati-

onsform, der skal bevares og holder også fast i, at skønsprincippet skal bibeholdes.

Summen af de fremlagte løsningsforslag tyder på, det nu for alvor er gået op for socialudvalgsmedlemmerne landet over, at den socialpolitiske udvikling er uholdbar - for både klienter som for personale. Men løsningsforslagene indeholder desværre ikke den nødvendige garanti for, at situationen vil bedres væsentligt - tværtimod er der udsigt til flere klienter, mere komplicerede og langvarige sager og større krav til sagsbehandlerens arbejdsindsats.

Såfremt socialudvalgsmedlemmerne er ved at blive lige så trætte og for-tvivlede som sagsbehandlerne har været det gennem længere tid, ja så er det på tide, at de presser deres partifæller i økonomiudvalgene til at afsætte det nødvendige personale.

Skræmmebilleder eller en genspejling af virkeligheden?

I de tidligere omtalte rapporter op-ridses de følgevirkninger, et alvorligt sags- og arbejdspress giver sig udslag i. - Stress-symptomerne slår stærkt igennem - men da stress ofte i befolkningen bliver mødt med en vis foragt eller »trækken på skuldrene«, og da organisationerne ofte bliver beskyldt for at skræmme politikerne til bedre normeringer, ja, så er der vel ikke noget at sige til, at det har været hårdt at trænge igennem. Men så sent som i begyndelsen af 1981 er alvoren bag miljøkravene blevet kraftigt aktua-liseret. I en rapport fra Arbejdstilsynet i Århus omkring arbejdsmiljøet i Social- og sundhedsforvaltningen i Hammel kommune viser det sig, at *alle* sagsbehandlere har haft symptomer på belastninger. Det drejer sig især om generelle stress-symptomer som hovedpine, migræneanfald, svært ved at få luft, søvnløshed eller dårlig søvnkvalitet, træthedsfølelse, følelse af håbløshed, irritabilitet, utilstrækkelighedsfølelse og lignende. Rapporten er omtalt nærmere andetsteds. Vigtigt er det at trække frem, at Ham-mel kommune *ikke* er nogen speciel enestående dårlig kommune - udviklingen og de dårlige normeringer har medført, at fænomenet med de mange stress-symptomer er kendt landet over.

Arbejdstilsynet greb ind denne gang, og anbefalede at personalestaben blev kraftigt udvidet, samtidig med at man anbefalede visse overordnede organisatoriske ændringer. Rapporten skulle gerne blive den sidste af sin slags. - Men dette sker kun, såfremt kravet om flere normeringer bliver opfyldt. □

Sikkerhedsudvalget

Hammel kommune

Torvet

8450 Hammel

Dato 24.03.1981.
Sag nr. 6005 Åbyhøj ved RasmussenDeres ref.
Vores ref.

LH/tn

Deres sag
Vores sag 711 204/1 - A 1/80

Ang.: De psykisk og socialt belastende arbejdsforhold for sagsbehandleregruppen i Social- og Sundhedsforvaltningen i Hammel kommune.

Grundet psykiske samværet og sygdomsmeldinger blandt bl.a. HK-personale og socialrådgivere har arbejdstilsynet, efter accept fra Hammel kommune, undersøgt arbejdsforholdene i social- og sundhedsforvaltningen med henblik på arbejdsbelastningerne.

Det er først og fremmest eventuelle belastninger i sagsbehandlernes arbejdsforhold, vi har været interesseret i at få oplyst, at de påtænkte HK-personalet har været udsat for, hovedsageligt skyldtes sagsbehandlernes arbejdspress.

Vurderingen er yderligere sket på baggrund af nye arbejdsforhold, der gjorde sig gældende før 1. juli 1980, da det er under disse arbejdsforhold, at de ansatte på grund af psykiske sammenbrud måtte søge læge og blev sygdommeldte.

Social- og sundhedsforvaltningen havde i foråret 1980 ca. 20 ansatte og var bygget op på følgende måde:

- socialinspektør
- souschef
- afdeling for dagpleje
- afdeling for hjemmepæje
- afdeling for surhedspæje
- ekspeditionen, der bestod af:
 - dagpengesafdeling og pladsanvisning
 - afdeling for sygesikring
 - pensionsafdeling
 - afdeling for børnetilskud
- bistands- og rådgivningsgruppe
- endelig var forvaltningen tilknyttet Rådhusets centrale skrivestue.

Bistands- og rådgivningsgruppen har de sidste 3 år bestået af 3 fastansatte sagsbehandlere plus forskellige vikariater og timer hentet via diverse omroinger i forvaltningen. Varigheden af disse vikariater og overflytningen af timer har der hele tiden hersket usikkerhed omkring.

De sidste 5 år er der sket en kraftig stigning i sagsantallet.

Fra 1975-76, hvor der var 2 sagsbehandlere, regner man med, at der var ca. 50 sager pr. sagsbehandler.

I december 1979 var sagsantallet 100 pr. sagsbehandler og i maj 1980 var sagsantallet 126 pr. sagsbehandler.

De ovenfor anførte sagsantal pr. sagsbehandler er lig det antal sager som hver sagsbehandler har ansvaret for på optællingsdagen. Dette tal skulle i princippet afspejle aktuelle sager på en hvilken som helst dag i året. Sager er aktuelle hvis der har været henvendelser indenfor de sidste 3 måneder.

Udregningen af sagsantal pr. sagsbehandler er lavet på den på tidspunktet reelt eksisterende arbejdsstyrke, d.v.s. det er ikke en udregning ud fra de normale sagsbehandlere, de nye vikariater er også inddraget.

Man skal huske på, at vikariater i denne situation ikke kan side-stilles med fastansatte sagsbehandlere på grund af de arbejdsforhold, vikariaterne var underlagt. Mens det forhold, at man bliver bestemt at afslutte sit arbejde op til 5 sager indenfor et halvt år betyder, at man ikke kan være en ligeså effektiv arbejdskraft.

Til sammenligning kan siges, at Århus kommune har en norm på 75 sager pr. sagsbehandler plus 1/2 sekretær. Dette sagsantal er udregnet på samme måde som talene for Hammel kommune.

Normalt kan man ikke sammenligne sagsantal fra forskellige kommuner med hinanden. Grunden til at Århus kommune og Hammel kommune er sammenlignelige skyldes at der ingen af stederne er funktionsopdeling og at sagstyperne er ens for de 2 kommuner, hvilket også indebærer at tyngden af sager svarer nogenlunde til hinanden.

Sagt på en anden måde er der fra december 1979 til maj 1980 i alt kommet 133 nye sager. I samme periode er der sket en forøgelse af arbejdskraften med 10 timer (på vikarbasis!).

Konkret har dette sagsantal pr. sagsbehandler givet sig udslag i en ventetid for klienter på ca. 3 uger. I Århus kommune ligger ventetiden gennemsnitlig på 3-5 dage.

Desuden har personalet i socialforvaltningen regnet ud, at hver sagsbehandler i efteråret 1979, altså inden den kraftige stigning i sagsantallet, havde 1/2 times klientkontakt pr. sag pr. måned i gennemsnit.

Den første sygdomsmelding på grund af stress/arbejdspress i sagsbehandlergruppen

skete i december 1978.

Efter dennes sygdomsmeddeling har man fra personalets side arbejdet på at få en opnormering af sagsbehandlingerne og på at få ændret bl. a. sagsgang og kompetencefordeling. Man fik forbedret de arbejdsorganisatoriske forhold væsentlig, bl.a. ved at få fast telefon- og åbningstid og en ugentlig klientfri dag, d.v.s. en dag uden klientkontakt. Desuden fik man bevilget op til 1 1/2 vikar til at tage arbejdsopkøbet.

Alligevel fik 3 af de 5 sagsbehandlere psykiske sammenbrud og måtte sygemeldes i juni 1980. Sygmeldingerne varierede fra 1 uge til 3 måneder.

At belastningerne slår igennem til direkte sygdomsmeddelinger på et så forholdsvis afgrænset tidspunkt hænger ifølge arbejdstilsynets vurdering sammen med, at der på dette tidspunkt ikke længere er udsigt til, at arbejdsbelastningerne vil blive mindsket, idet man har fået nej til opnormering af sagsbehandlingerne. Det ser således ikke længere ud til at være mulighed for at ændre den uholdbare situation.

Det er i forskningen omkring sammenhæng mellem arbejde og sygdom fremgået, at manglende muligheder for gennem handling at ændre en situation, som man mener er uholdbar, kan få daglige belastninger til at bryde ud i sygdom.

At sammenbruddene/sygemeldingerne sker i juni, er således ikke udtryk for pludselige belastninger i arbejdsituationen. Arbejdstilsynet har gennem interviews med samtlige sagsbehandlere kortlagt udviklingen af symptomer og ændringer i deres sociale liv og fritidsaktiviteter under arbejdet i Hammel Kommune.

Det viste sig, at alle sagsbehandlingerne længe har haft symptomer på belastninger. Disse er slået igennem med forskellig styrke hos den enkelte, men sammenfattende har der været tale om generelle stress-symptomer som hovedpine, migreneanfald, svært ved at få luft, søvnløshed eller dårlig søvnkvalitet, træthed, følelse af håbløshed, irritabilitet, utilstrækkelig følelse og lignende.

Karakteristisk for alle sagsbehandlingerne er, at der under arbejdet i Hammel er sket en markant ændring i deres aktivitetsniveau uden for arbejdet og dermed i deres sociale liv og familieliv.

Det manglende psykiske overskud på grund af den almene stress-tilstand har bl.a. givet sig udslag i en social isolation. De har ikke kunnet overkomme at opretholde kontakten med venner og bekendte, at deltage i hidtidige fritidsaktiviteter, møder og lignende.

En måtte i en periode gå i seng kl. 18 hver aften, og generelt kunne de ikke klare, at der blev stillet krav til dem uden for arbejdet. Der blev

større og større behov for at være i fred. Dette betød også, at de blev indadvendte og indelukkede.

Når de deltog i sociale aktiviteter følte de selv, at kontakten var dårligere end tidligere, at de var ukoncentrerede og fraværende.

I familien betød sagsbehandlingernes lave ressourcer, at de reagerede aggressivt eller afvisende over for de krav, der blev stillet dem. Dette betød flere skanderier, som selvfølgelig forstærker belastningen. Sagsbehandlingernes børn har reageret på de ovennævnte psykiske ændringer ved at kræve mere opmærksomhed enten ved at blive "urimelige" eller "klæbende". Dette har selvfølgelig givet dårlig samvittighed og dermed igen forværret belastningen.

Det er arbejdstilsynets vurdering, at belastningerne i arbejdet har tappet sagsbehandlingernes ressourcer i en sådan grad, at det har været svært at klare de krav, der stilles i det sociale og private liv.

Der har helt klart været tale om en sammenhæng mellem udviklingen af ovennævnte symptomer og det stigende antal sager. Arbejdstilsynet har derfor undersøgt om det stigende antal sager har forårsaget arbejdsforhold, som vi fra arbejdsmiljøundersøgelser ved giver psykiske belastninger. Det drejer sig i dette tilfælde bl.a. om følgende forhold:

1. Kvalifikationskrav/arbejdsindhold:

Det vil sige arbejdsituationer med

- a) uklar definition af arbejdsopgaver,
- b) modsatte krav,

manglende muligheder for: c) at anvende evner og uddannelse

- d) at lave arbejdet kvalitativt ordentligt
- e) at få faglig støtte
- f) at vedligeholde kvalifikationer og faglig videreudvikling.

2. Indflydelse på egen arbejdsituation:

Det vil sige arbejdsituationer med manglende mulighed for:

- a) selvstændig tilrettelægnings af arbejdet
- b) at vælge arbejdsmetoder
- c) informationsudveksling
- d) indflydelse på beslutningsprocesser.

3. Social kontakt:

Det vil sige arbejdsituationer med manglende mulighed for

- a) at snakke sammen og
at etablere samarbejde og udveksle erfaringer.

1.a. Definition af arbejdsopgaver/krav i arbejdet

Den overordnede definition af sagsbehandlernes arbejdsopgaver er formelt klar. Arbejdet består i at administrere bistandsloven. Dette vil bl.a. sige at yde bistand i form af rådgivning, økonomisk eller praktisk hjælp, støtte til udvikling eller genoprettelse af erhvervsevnen, pleje, særlig behandling eller opdragsmæssig støtte.

Sagsbehandlernes kan imidlertid ikke selv afgøre, hvad det vil sige at rådgive, støtte eller behandle.

Muligheden for at opfylde disse krav bestemmes af de tidsmæssige og økonomiske rammer, som de folkevalgte sætter for sagsbehandlernes. Disse rammer er imidlertid, ifølge såvel ledelsesrepræsentanter som sagsbehandlere, ikke ledsaget af en definition af eller prioritering af arbejdsopgaverne.

Hvis der ikke bevilliges penge og tid til at opfylde de krav, bistandsloven sætter, må der være en klar definition af, hvilke af arbejdsopgaverne der så skal varetages.

Der mangler klart en tilkendegivelse af, hvilket serviceniveau der ønskes. Dette betyder, at sagsbehandlernes stilles over for nogle modsættede og ikke forenelige krav. Bistandsloven er et kravset, der bl.a. kræver, at sagsbehandlernes laver forebyggende arbejde i form af rådgivning og vejledning, og at sagsbehandlernes følger sagerne op hver 3. måned.

De folkevalgte sætter på den anden side nogle rammer for arbejdet, der efter arbejdstilsynets skøn gør det vanskeligt at opfylde bistandslovens krav. Disse rammer skal sagsbehandlernes i stor udstrækning selv administrere, men der ligger dog nogle uskrrevne krav om, at man skal klare de daglige henvendelser, uden at ventetiden bliver for lang og uden for mange udbetalinger på trods af, at kvaliteten af arbejdet går ned, og at man ikke opfylder bistandslovens krav.

Den uklare definition af arbejdsopgaver giver usikkerhed. På den ene side er holdningen, at sagsbehandlernes selv skal administrere deres arbejde, og på den anden side er der nogle grænser, der f.eks. giver sig udslag i kritik over for mange udbetalinger. Disse grænser er uigennemskuelige, og det er derfor uforudsigeligt, hvornår sagsbehandlernes afgørelser bliver sanktioneret.

Udover bistandsloven og de folkevalgte møder sagsbehandlernes konkrete krav fra klienterne, der i nære eller mindre grad kræver deres rettigheder i forhold til bistandsloven.

Yderligere er der krav fra de andre institutioner udenfor forvaltningen, som denne samarbejder med. Herfra stilles der krav eller forventninger om, at sagsbehandlernes har forberedt sagen, som den ideelt set burde forberedes, f.eks. har planlagt hjemkomst og behandlingsforløb for børn, der kommer hjem fra et behandlingshjem, således som der er lagt op til i bistandsloven. Eller hvis sagsbehandlernes har foranlediget støttepædagog til et barn, forventes det, at sagsbehandlernes samtidig arbejder med familien.

Begge eksempler kræver opsøgende arbejde og hjemmebesøg, hvilket der sjældent er tid til ud fra de rammer, byrådet har sat op.

Endelig bliver sagsbehandlernes presset af andre kolleger internt, som i deres arbejde er afhængige af sagsbehandlernes indsats, for at de kan færdiggøre deres arbejde.

Det er helt klart, at sagsbehandlernes arbejdspress har smittet af på flere af de øvrige personalegrupper, og dette er i sig selv en ubehagelig følger af gevirkning af ens eget arbejdspress.

Dels har det betydning, at andre afdelinger i forvaltningen har skåret sagsbehandlernes ved ikke at bruge deres arbejdskraft i de situationer, de normalt ville have gjort det. Dels har socialinspektøren mærket sagsbehandlernes arbejdspress i form af flere klager til hende, f.eks. over den 3-4 ugers lange ventetid.

Endelig smitter sagsbehandlernes arbejdspress af på ekspeditionen på flere led. Dels er det ekspeditionen, der på grund af den lange ventetid møder klienternes aggressioner og pres om at komme til. Der går tid fra deres eget arbejde til at argumentere med klienterne, og derudover er det ubehageligt at skulle afvise klienter, når man selv synes, det er urimeligt, at ventetiden er så lang.

Dels er personalet i ekspeditionen afhængig af sagsbehandlernes arbejde for at få afsluttet deres eget. Sagsbehandlernes arbejdspress kan således betyde, at f.eks. pensions- eller revalideringssager kommer til at ligge uafsluttede op til et år, således, at HK'erne også får en ophobning af sager og hvad, der dermed følger af utilstrækkelighedsfølelse og dårlig samvittighed over for klienterne.

Selv om sagsbehandlernes har mødt kollegial forståelse og er blevet skånet af og til, er det et pres at vide, at sagsbehandlernes forringer andres arbejdsituation, hvis de ikke påtager sig de arbejdsopgaver, som kollegerne arbejder giver dem.

1.b. Modsøgte krav.

Arbejdet indeholder således mange modsatte krav. Alle disse modsatte krav til sagsbehandlerne er i sig selv belastende, da ingen af dem kan tilfredsstilles ordentligt. Der bliver tale om halvt arbejde alle steder. I vurderingen af belastninger er det væsentligste nok, hvorvidt ens egne krav til sit arbejde bliver opfyldt. Hvilke krav synes man selv er rimelige at stille til sit arbejde.

Belastningerne er størst i det øjeblik, man ikke kan opfylde de krav udefra, som man selv synes er rimelige. Hvis man dagligt synes, at det arbejde, man bliver tvunget til at lave på grund af nogle krav, faktisk ikke er det, man burde gøre, og hvis man faktisk udfra sin faglige viden ved, at det arbejde, man er tvunget til at lave, faktisk ikke er den rigtige løsning, er det stærkt utilfredsstillende og påvirkende for ens egen selvtilid.

Desuden vil der i en sådan situation altid være tale om en yderligere belastning, når de utilfredsstillende løsninger går på menneskelige forhold.

Der er således ikke bare tale om utilfredshed med eget arbejde, men konsekvenserne er også ofte dårlig samvittighed over for de mennesker, som de dårlige løsninger går ud over.

Konkret har sagsbehandlerne ofte stillet følgende konfliktsituationer:

- at de synes, at klienternes krav om at få opfyldt deres rettigheder angående samtaler, rådgivning etc. er rimelige, men de må alligevel afvise på grund af tidspres,
- at kollegerne forventninger om opsøgende arbejde og hjemmebesøg i forbindelse med f.eks. hjemsendelse er rimelige, men de har ikke haft mulighed for det på grund af tidspres,
- at de på grund af tidspres bliver tvunget til at udbetale kontanthjælp i situationer, hvor de ud fra deres faglige viden ved, at det ikke hjælper på lang sigt, da problemerne i højere grad kun kan løses ved rådgivning og vejledning,
- at de ikke har tid til at tage flere klienter, men hvis de ikke gjorde det, ville det gå ud over deres kolleger i ekspeditionen, der har det direkte pres via den direkte klientkontakt,
- Netop fordi sagsbehandlerne selv synes, at man burde have gjort noget andet, brugt mere tid, forberedt sig bedre i form af hjemmebesøg eller lignende, reagerer de ofte med utilstrækkelighedsfølelse. Dette specielt fordi de faktisk ud fra deres kvalifikationer og uddannelse kunne have lavet et bedre arbejde.

1.c. Arbejdet giver dem således ikke i tilstrækkelig grad mulighed for at anvende de kvalifikationer og den uddannelse, de er i besiddelse af.

1.d. Sammenhængende arbejdsopgaver

Det er desuden vigtigt for den psykiske sundhedstilstand, at der er sammenhæng mellem arbejdsopgaverne forstået på den måde, at man har overblik over det arbejde, man laver, og at det hænger meningsfuldt sammen.

Arbejdspreset for sagsbehandlerne betyder, at de kommer til at arbejde ret isoleret med enkeltsager.

Der er dels ikke tid til at følge sagerne op og vurdere konsekvensen af den arbejdsindsats, man har ydet. Det er i sig selv utilfredsstillende ikke at vide, hvilken effekt arbejdet har haft om problemet er løst eller i bedring. Ifølge sagsbehandlerne bruges der ret meget energi specielt efter arbejdstid på at spekulere over, hvordan det går forskellige klienter - og det er ikke altid de mest positive forhold.

Dels er det heller ikke tid til at undersøge, om der er en sammenhæng mellem enkeltsager og henblik på om man kunne gribe ind på et tidligere tidspunkt eller over for andre forhold end enkeltpersoner.

For at arbejdet kan være meningsfuldt er det vigtigt at have mulighed for at systematisere de erfaringer og informationer, man reelt kommer i besiddelse af, så arbejdet kan blive så hensigtsmæssigt som muligt.

1.e. Faglig støtte

Netop på grund af den isolerede arbejdsituation, de fleste sagsbehandlerne sidder i, er det vigtigt med mulighed for faglig støtte, så man kan bruge hinandens erfaringer.

Sagsbehandlerne havde dels morgenmøder, hvor alle deltog, og dels i princip et en klientfri dag, men på grund af tidspreset blev der meget ofte presat klienter eller møder ind på den dag, der var beregnet til erfaringsudveksling og mere principielle diskussioner. Morgenmøderne blev først og fremmest brugt til diskussion af og fastsættelse af kontanthjælp, fordi det var mest akut.

Der blev således ikke tid til principielle diskussioner om behandlingen af de tunge sager, som der var stort behov for.

Set fra denne synsvinkel var mulighederne for faglig støtte dårlige.

Sagsbehandlerne manglede desuden i høj grad faglig støtte fra ledelsens side. På det overordnede plan har vi allerede berørt det under den manglende prioritering af og retningslinjer for arbejdet. Men den daglige støtte i aktuelle sager var også for dårlig.

Ledelsen af samtlige områder indenfor socialforvaltningen var lagt på meget få hænder. Dette betød at få ledelsespersoner skulle dække et meget stort arbejdsområde, så stort at der faktisk ikke var mulighed for at have tilstrækkelig overblik over de forskellige personalegruppers arbejdsopgaver og arbejdsituation.

Desuden var den ansvarlige ledelse i socialforvaltningen, ligesledes forårsaget af det store arbejdspress, svar at få fat i i de aktuelle situationer. Sagsbehandlernes efterlyste derfor en opdeling af ansvarsområder på flere personer, således at der var flere, der havde overblik over og var ansvarlig for at holde sig faglig á jour med udviklingen indenfor henholdsvis det administrative og behandlingsmæssige område.

En mulig måde at få dækket dette behov på kunne være at vælge en af sagsbehandlernes til at være ansvarlig for at holde sig á jour på det behandlingsmæssige område. Denne sagsbehandler skulle således have kompensation for dette arbejde. En anden løsning kunne være mere konsulentbistand udenfra, således at man ad denne vej kunne få dækket sit behov for at trække på faglig ekspertise.

1.f. Vedligeholdelse af kvalifikationer og faglig videreudvikling
Ligesledes er mulighederne for at vedligeholde kvalifikationer og faglig videreudvikling dårlige. Formelt var der mulighed for det på grund af den klientfrie dag, men her igen viste det sig, at tidspresset bevirkede, at denne dag blev besat af klienter og møder, og der blev derfor ikke tid til at sætte sig ordentlig ind i nye love og cirkulærer og fagstof. Hvis den slags skulle læses, var det i fritiden.

I og med at byrådets økonomiske rammer for sagsbehandlernes arbejde ikke er ledsaget af en prioritering af arbejdsopgaver, men at man lægger administration af bistandsloven over på sagsbehandlernes, pålægger man dem et stort ansvar, som ifølge arbejdstilsynets vurdering ikke burde være deres.

Det blev nævnt som en stor belastning, at sagsbehandlernes ofte bliver vidende om forhold, der vil få katastrofale følger, hvis der ikke bliver grebet ind. Dette har sagsbehandlernes ofte ikke mulighed for på grund af tidspress. Dette er i sig selv belastende. Yderligere belastende er det, når det viser sig, at forholdene får katastrofale følger, da kritikken i sådanne situationer oftest bliver rettet mod sagsbehandlernes.

2.a. Selvstændig tilrettelægning af arbejdet
Formelt har sagsbehandlernes gode muligheder for at tilrettelægge deres arbejdsdag selvstændigt.

Organisatorisk er dagen planlagt med faste morgenmøder med de andre sagsbehandlere, fast åbningstid med klientkontakt og uden telefonafbrydelser, fast telefon tid og hver eftermiddag afsat til administrativt arbejde, møder, hjemmebesøg, vedligeholdelse af kvalifikationer og lignende. Derudover er der en ugentlig klientfri dag. Desuden havde hver sagsbehandler en ugentlig vagtdag, det vil sige vedkommende tog imod alle klienthenvisninger i åbningstiden. Alle nyhenvisninger blev "vagtens" klienter, "gamle" klienter, der tilhørte andre, hjælp man, hvis der var akutte problemer og ellers fik de tid hos deres egen sagsbehandler.

I en sådan struktur skulle der være luft til at tilrettelægge sit arbejde selvstændig, men her igen betyder tidspresset, at man som tidligere nævnt ikke kan følge planerne. Dels sætter sagsbehandlernes selv klienter på om eftermiddagen og på den klientfri dag, og dels disponerer ledelsen undertiden på sagsbehandlernes vegne foranlediget af direkte klienthenvisninger og bryder således ind i sagsbehandlernes planlægning af arbejdet.

Desuden bliver der stillet telefoner ind på de "telefonfri tider" på grund af at presset er så stort, at ekspeditionen ikke kan holde til at tilbagevise klienter.

Så alt i alt er det svært for sagsbehandlernes selv at planlægge arbejdet, deres arbejde er i høj grad styret udefra.

2.b. Valg af arbejds metode

Med hensyn til muligheden for valg af arbejds metode er denne som tidligere nævnt stort set ikke til stede. Sagsbehandlernes er en stor del af tiden på grund af tidspress tvunget til at arbejde på en anden måde end den de selv mener er faglig forsvarlig (f.eks. de mange kontantudbetalinger i stedet for rådgivning/behandling).

2.c. Information

Med hensyn til de formelle informationskanaler foregår informationsudvekslingen først og fremmest på det ugentlige ledelsesmøde, hvor alle forvaltningsledere og borgmesteren deltager.

Disse informationer videregives til de ansatte i social- og sundhedsforvaltningen af socialinspektøren på et ugentligt personalemøde.

Sagsbehandlernes finder generelt informationen for dårlig og som eksempel nævnes, at de ikke blev orienteret om budgetforhandlingerne, hvor bl.a. deres ansejning om opnormering af sagsbehandlergruppen blev behandlet.

Desuden blev der klaget over, at informationen om nyt lovstof og cirkulærer var for dårlig. Man fik det hele i en usorteret stak og skulle så selv

sortere og finde ud af, hvad der var relevant. Der var ingen systemer, der sikrede, at man blev orienteret om det vigtigste nye materiale.

Endelig var et væsentligt problem den dårlige kontakt og informationsudveksling mellem de ansatte i forvaltningen og ledelsen udenfor forvaltningen.

For sagsbehandlernes betød det, at de ledelsesrepræsentanter der var et vigtigt led i beslutningsprocessen omkring deres arbejdsforhold og dermed normeringerne, faktisk ikke kendte til sagsbehandlernes arbejde og arbejdsvilkår.

Desuden betød den dårlige kontakt, at betingelserne for at få nogle fælles holdninger til og retningslinjer for arbejdet var dårlige.

2.d. Indflydelse på beslutningsprocesser

Ved hensyn til beslutningsprocesser var disse ikke særligt åbne eller gennemskuelige. Sagsbehandlernes kunne bede socialinspektøren om at gå videre med problemerne, men sagsbehandlernes var ikke selv med ved beslutningsprocesserne.

I forhold til det daglige arbejde var sagsbehandlernes med på formøder med socialudvalgsformanden og socialinspektøren, men deltog ikke i socialudvalgsmøderne.

Der var forskellige opfattelser af, om de overhovedet var berettiget til det, men under alle omstændigheder lå møderne om aftenen, så det var ikke en realistisk mulighed.

Som tidligere nævnt var årsagen til udbruddet af belastningerne i juni blandt andet, at sagsbehandlernes ikke kunne komme igennem med deres argumenter til ledelsen, at de ikke var med i beslutningsprocesserne om deres arbejdsituation, men blot blev afvist med, hvad de betragter som usaglige argumenter.

3.a. Social kontakt

Ved hensyn til mulighederne for social kontakt må man sige, at disse var forholdsvis gode.

Dog var der tale om en uhensigtsmæssig fysisk placering, idet sagsbehandlernes var splittet op på de to fløje. Dette hindrede den mere uformelle kontakt.

Desuden satte tidspresset som nævnt grænser for det daglige samarbejde og erfaringsudvekslinger.

De arbejdsforhold, arbejdstilsynet i det ovenstående har vurderet, har været arbejdsforhold, som det generelle tidspres har forårsaget. Derudover opstår der specielle situationer ved sygdom og tilgang af nyt personale.

Her har der været meget dårlige betingelser hvad angår såvel vikardækning som indkøring af nyt personale.

Der har således hverken været tale om vikardækning ved sygdom eller om overlappning ved ansættelse af nyt personale.

Som konklusion er det arbejdstilsynets vurdering at der for sagsbehandlernes har været sammenhæng mellem stigningen i sagsantallet og belastningsgraden.

Endvidere er det arbejdstilsynets vurdering, at de belastninger, det stigende arbejdspress giver, næppe kan løses ved organisatoriske ændringer alene. Den daglige tilrettelæggelse af arbejdet, hvor dagen er struktureret i grupper, møder, klientkontakt, telefoner, fast tid til administrativt arbejde, sagsbehandling, vedligeholdelse af kvalifikationer plus en ugentlig klientfri dag til efteruddannelse, principielle diskussioner, vedligeholdelse af kvalifikationer og faglig videreudvikling af organisatorisk set god, men det viser sig, at der ikke fungerer på grund af tidspresset.

Derimod kunne mere avancerede organisatoriske ændringer delvis afhjælpe belastningerne. Det drejer sig bl.a. om følgende ændringer:

- mere informationsudveksling mellem ledelse og sagsbehandlere, således at ledelsen fik større indblik i sagsbehandlernes arbejdsforhold. Dette ville le også øge tilliden til hinanden.
 - større indflydelse på beslutningsprocesserne, blandt andet ved at deltage i socialudvalgsmøder ved at de blev lagt i arbejdstiden.
 - vikardækning ved sygdom.
 - bedre overlappingsperiode ved indkøring af nyt personale.
 - sekretærhjælp i modsetning til central skrivestue.
- Sekretærer i den centrale skrivestue kan ikke have så stor føling med sagsbehandlernes arbejde som en sekretær, der er tilknyttet sagsbehandlergruppen. En større føling med sagerne fra sekretærens side ville lette arbejdspresset, idet de nemmere ville kunne administrere nogle arbejdsopgaver selv.
- Ligledes betyder skrivestuen, at sagsbehandlernes ofte fristes til lige at skrive f.eks. et brev selv i stedet for at sende det den lange vej til skrivestuen og eventuelt forklare specielle forhold ved det.
- Der er desuden brug for sekretærer til bl.a. at arrangere møder, koordinere aftaler, lave gangse udbetalinger og til visitation.

- større kompetence. Dette skal forstås som en nødvendigt ved stort arbejdspress. Større kompetence vil betyde hurtigere behandling af kontanthjælpsager, men på lang sigt betyder en større kompetence, at sagsbehandlernes kommer til at arbejde mere alene og hvad det medfører af manglende faglig støtte og lignende.
- en opdeling af ansvarsområder (administrative og behandlingsmæssige) på flere personer, så man sikrede sig en større ekspertviden. F.eks. kunne en af sagsbehandlernes gøres ansvarlig for det behandlingsmæssige område.

Den væsentligste årsag til belastningerne er imidlertid det store sagsantal pr. sagsbehandler. Det arbejdspress, dette bevirker, slår - som det er fremgået af det foregående - den organisatoriske struktur i stykker.

For at hindre psykiske sundhedsskader må man sikre sig, at der bliver tid til:

- at lave arbejdet kvalitativt orienteret - at anvende de evner og uddannelse, man faktisk er i besiddelse af,
- at lave sammenhængende arbejdsopgaver, herunder registrering og opfølgning af sager,
- at støtte hinanden fagligt, udveksle erfaringer, samarbejde,
- at vedligeholde sine kvalifikationer,
- faglig videreudvikling.

Dette har der - som det fremgår af det foregående - helt klart ikke været tid til med det nuværende sagsantal, og dette anser arbejdstilsynet som hovedårsagen til belastningerne.

Arbejdstilsynet kan ikke anbefale et fast sagsantal pr. sagsbehandler, men henstille til, at der sikres tid til at få opfyldt ovennævnte krav til arbejdet og som et minimum henvise til den norm, der eksisterer i Århus kommune, nemlig 75 sager og 1/2 sekretær pr. sagsbehandler.

Dette vil for Hammel kommune betyde 6 1/2 sagsbehandlere og 3 sekretærer.

Arbejdstilsynet er opmærksom på, at der i social- og sundhedsforvaltningen allerede er foretaget visse ændringer af bemannings- og arbejdsforholdene i afdelingen.

Sikkerhedsudvalget anmodes om at tage nærværende rapport op til nærmere overvejelse og eventuelt benytte rapportens indhold som støtte ved kommende overvejelser om tilrettelæggelsen af arbejdet i kommunens forvaltninger.

Hvis det ønskes, deltager arbejdstilsynet gerne i en nærmere drøftelse af rapportens indhold.

Lene Helsborg

Lene Helsborg

Jørgen Jensen

JØRGEN JENSEN

**HAMMEL
RAPPORTEN**

Kopi sendt til:

Dansk Socialrådgiverforening, Rosengade 22, 8000 Århus C.
Hammel kommune, Torvet, 8450 Hammel.

Politikerne svigter - Socialrådgiverne segner - Klienterne venter og venter...

Hvis nogen tror, at socialrådgivernes arbejde ikke er belastende, kan de godt tro om igen. Det fremgår med al ønskelig tydelighed af den første undersøgelse, Arbejdstilsynet nogensinde har lavet af arbejdsforholdene på et dansk socialkontor.

Dansk Socialrådgiverforening bad Arbejdstilsynet i Århus om at se på arbejdsforholdene i Hammel kommunes socialforvaltning, efter at fem socialrådgivere på en gang havde sagt deres stillinger op i protest mod arbejdsforholdene i forvaltningen.

Det borgerlige byrådsflertal i Hammel kunne ikke se, der var noget i vejen. Men nu foreligger Arbejdstilsynets rapport, og dommen over Hammel er knusende.

Hammel er en mindre kommune i Østjylland, og selv om socialforvaltningen der er offer både for et borgerligt byrådsflertal og en inkompetent forvaltningsledelse, er undersøgelsesresultatet alligevel repræsentativt for en lang række andre socialforvaltninger landet over.

Politikerne svigter

Arbejdstilsynet siger lige ud, at socialrådgivernes arbejdspresser er for stort.

I stedet for de nuværende 5 sagsbehandlere burde der være 6½, siger Arbejdstilsynet. Dertil yderligere 3 sekretærer. Det store sagsantal pr. sagsbehandler slår hele den indre

struktur i forvaltningen i stykker, mener AF.

Der er ingen prioritering af arbejdsopgaverne og der er ingen tilkendegivelse af, hvilket serviceniveau, der ønskes. Politikerne i byrådet svigter deres opgave og render fra deres ansvar.

Derved »pålægger man sagsbehandlerne et stort ansvar, som ifølge Arbejdstilsynets vurdering ikke burde være deres«.

- Og ledelsen svigter

Sagsbehandlerne mangler i høj grad faglig støtte fra ledelsen, siger Arbejdstilsynet. Ledelsen har ikke tilstrækkeligt overblik over de forskellige personalegruppers arbejdsopgaver og arbejdssituation.

Sagsbehandlerne mangler også muligheder for at vedligeholde deres faglige kvalifikationer. De har »ikke tid til at sætte sig ordentligt ind i nye love og cirkulærer og fagstof« - og ledelsen har ikke evner til at sortere papirdyngerne, inden de kastes i hovedet på sagsbehandlerne.

De ansatte bliver ikke tilstrækkeligt informeret i det daglige, og beslutningsprocesserne er »ikke særlig åbne eller gennemskuelige«.

Arbejdstilsynet fremhæver i den forbindelse, at forskningen har vist, at »manglende muligheder for gennem handling at ændre en situation, som man mener er uholdbar, kan få daglige belastninger til at bryde ud i sygdom«.

Rådgiverne bliver syge

Arbejdstilsynet siger, at socialrådgiverne bliver syge af arbejdspresset:

»Sammenfattende har der været tale om generelle stress-symptomer som hovedpine, migræneanfald, svært ved at få luft, søvnløshed eller dårlig søvnkvalitet, træthedsfølelse, følelse af håbløshed, irritabilitet, utilstrækkelighedsfølelse og lignende«.

Sagsbehandlerne har også fungeret dårligere i deres familie- og fritidsliv, de er blevet mindre aktive, de har fået vrøvl med ægtefæller og børn, de er blevet irritable og mere aggressive, siger Arbejdstilsynet. Flere af sagsbehandlerne har måttet melde sig syge eller har fået nervesammenbrud på grund af arbejdsforholdene.

Altsammen skyldes det voksende arbejdspresser og det dårlige arbejdsmiljø.

De flinke klienter

Og alt imens finder klienterne sig i den uanstændigt dårlige behandling, der bliver dem til del på socialkontoret.

Op til 3-4 ugers ventetid har Hammel socialforvaltning måttet byde brugerne. Og det opsøgende og forebyggende arbejde, hjemmebesøgene og de dyberegående samtaler, der på lidt længere sigt sparer kommunen og skatteyderne kroner og ører - ja det arbejde har socialrådgiverne måttet foretage på bekostning af andre klienter og på overarbejde.

Men klienterne beklager sig sjældent - de solidariserer sig snarere med den stressede socialrådgiver.

KL: Ingen ulemper

Arbejdstilsynet har en lang række forslag til, hvordan man kan gøre arbejdsforholdene tålelige - deriblandt ansættelse af mere personale og bedre information af medarbejderne. Hammel Byråd har endnu ikke beskæftiget sig med rapporten!

Og imens kræver Kommunernes Landsforening, at socialrådgivernes ulempetillæg bortfalder.

»Der er ingen ulemper forbundet med at være socialrådgiver«, siger KL.

Hammel-rapporten er i sin helhed givet i dette tillæg til Socialrådgiveren.

Udgiver: Dansk Socialrådgiverforening

Illustration: Morten Bo/Per Folkver.

Den 1. maj. . .

demokratiske regering og LO står på spring for at få et forslag om »overskuddeling« vedtaget i Folketinget - og der er ved at tegne sig en bred tilslutning hertil fra Venstre til SF. Initiativerne er ikke engang camoufleret som »økonomisk demokrati« længe, næh, deling af overskuddet, hvis der ellers bliver noget, og det gør der jo ikke, hvis arbejderne aktionerer for deres levevilkår. Perspektivet er løntilbageholdenhed, parolen er Når kapitalen har det godt, har vi det alle godt - og så kan vi se i vejviseren efter reelle overenskomstforhandlinger overhovedet - »frie forhandlinger« eller ej.

Det er vigtigt at markere disse ting på en 1. maj - derfor har jeg ikke som kredsbestyrelsesmedlem kunnet anbefale tilslutningen til fælles faglig 1. maj-demonstration.

Jeg fastholder altså, at det er af saglige, faglige, politiske grunde, at jeg som kredsbestyrelsesmedlem har taget denne stilling, og at det er saglige, faglige, politiske vurderinger, jeg som kredsbestyrelsesmedlem er forpligtet til at foretage.

*Mange hilsner,
fra Kirsten Windekilde
Modtaget den 29.4.81.*

Til Årskursus XIII

i København 1980/81

I anledning af Årskursus XIII's åbne brev til Undervisningsministeren og Rektorforsamlingen ved De sociale Højskoler (Socialrådgiveren nr. 8, 15. april 1981) skal jeg på rektorforsamlingens vegne fremkomme med nedenstående bemærkninger.

Ved skrivelse af 17. oktober og 27. november 1980 fik højskolerne af undervisningsministeriet meddelt de besparelser, der skulle ske vedr. årskursus i 1981 og de følgende år, idet det samtidig blev meddelt, at besparelserne kunne medføre en omlægning til deltidskurser. I vurderingen af konsekvenserne heraf er rektorforsamlingen helt enig med Dansk Socialrådgiverforening, nemlig at såvel besparelser som omlægning vil være ødelæggende for årskursus, jvf. særnummer af Socialrådgiveren 21. nov. 1980.

Rektorforsamlingen har ikke på noget tidspunkt accepteret hverken besparelser eller tanken om omlægning og har ved såvel skriftlig som personlig henvendelse til ministeren forsøgt at sikre såvel driftsmidler som vikartilskud i 1981 og endvidere søgt socialformidlerudvalget indkaldt, idet man finder, at en stillingtagen til en evt. omlægning må forudsætte en forudgående behandling i dette udvalg.

Rektorforsamlingen har ikke formået at få ændret på besparelserne. Ministeren har tilkendegivet, at hun er enig i, at en evt. omlægning bør behandles i socialformidlerudvalget. Dette udvalg var indkaldt til møde i januar måned 1981, men mødet blev aflyst med udsigt til ny mødeafholdelse i marts måned 1981. Udvalget er endnu ikke blevet indkaldt. Det må herefter vurderes som tvivlsomt, om udvalget - såfremt det overhovedet indkaldes - kan nå at fremlægge forslag, der i givet fald kan iværksættes pr. 1. januar 1982, hvor der igen er vikarmidler omend i nedskåret omfang.

Rektorforsamlingen har som sagt ikke accepteret tingenes tilstand, men har måttet tage til efterretning, at årskursus ikke efter 1. sept. 1981 kan sikres et forløb som hidtil.

På denne baggrund har det været helt afgørende for rektorforsamlingen, at der under en eller anden form dog kunne tilvejebringes udvej for at holde årskursus igang fra 1. september 1981, idet følgerne af en lukning i efteråret 1981 kunne være farlige og uoverskuelige med hensyn til, hvad der videre kunne ske.

Det er i dette lys, man bør vurdere, at der nu trods alt annonceres et årskursus pr. 1. sept. 1981 på nedskårne bevillinger såvel til drift, som hvad angår vikarmidler og ikke som en enighed mellem ministeren og rektorforsamlingen om at forvalte de pålagte nedskæringer.

Rektorforsamlingen deler fuldt ud foreningens meget store bekymring ved, at man har måttet ty til denne nødløsning, jvf. uddannelsesudvalgets udtalelse af 6. april 1981, Socialrådgiveren nr. 8, 15. april 1981, men har altså ment at måtte benytte denne mulige udvej fremfor at konstatere, at årskursus måtte lukkes i hvert fald i efteråret 1981.

Endelig skal jeg bemærke, at rektorforsamlingen har ladet indgå i overvejelserne, at der vil kunne forventes en solidaritet fra igangværende årskursisters side over for evt. nye årskursister pr. 1. sept., selvom de igangværende i givet fald kommer til at bære nogle af omkostningerne, og at det stadigvæk vil være muligt at mobilise-

re noget af »ånden fra 1968«, som lærte os, at studerendes selvaktivitet ikke er det ringeste pædagogiske middel, uden at rektorforsamlingen her ved vil yde noget som helst bidrag til at give nedskæringerne en ideologisk eller pædagogisk ikklædning.

*Århus, den 24. april 1981.
For rektorforsamlingen,
Ole F. Hermansen.*

Til orientering

Den Norske Sykehusforening

Nye prisoppgaver

Den Norske Sykehusforenings styre har besluttet å oppstille følgende to prisoppgaver, som interesserte innbys til å besvare:

I. »Den medisinske utvikling går svært raskt og det har i vår helsetjeneste blitt et økende misforhold mellom det medisinske mulige og det økonomisk mulige.

Ved introduksjon av nye behandlingsmetoder blir de medisinske/faglige virkninger/bivirkninger grundig utredet. Man bør imidlertid i økende grad få en samfunnsøkonomisk analyse av nye behandlingsmetoder (helsegevinst i forhold til ressursforbruk), slik at dette også kan danne et grunnlag for prioriteringer.

Hvorfor bør samfunnsøkonomiske analyser foreligge ved innføring av nye behandlingsmetoder og hvorledes bør slike analyser legges opp?»

II. »Pasientens situasjon i helse- og sosialsektoren.

- Gir den utvikling, som har funnet sted et tilfredsstillende tilbud på det enkelte omsorgsnivå?
- På hvilken måte kan pasienten/enkeltmenneskets situasjon bedres med særlig henblikk på riktig omsorgsnivå, tverrfaglig kommunikasjon og personellmessig funksjonsfordeling?»

Fristen for innlevering av oppgavene er satt til 1. mars 1982 og utdeling av prisene vil skje på Den Norske Sykehusforenings landsmøte på Alexandra Hotel i Loen på åpningsdagen 3. juni 1982.

Interesserede kan henvende sig til:

**Den Norske Sykehusforening,
Waldemars Thranesgt. 73, III,
Oslo I, tlf. (02) 11 19 54.**

Fælles medlemsmøde i Københavns amt og København Frederiksberg

Vi kæmper også for rimelige vilkår for praktiklærere og praktikanter

I disse uger skal der skaffes pladser til ca. 100 studerende, som skal i praktik i vores område.

Men ikke for enhver pris!

Prisen er:

- 3 timer om ugen til supervision (heraf er halvdelen forberedelsestid for praktiklæreren) og
- tid til løbende faglig vejledning og andre enkeltstående opgaver.

Det lyder måske nemt, men arbejdsgiverne og Undervisningsministeriet har gjort det svært.

Hvilke resultater er der nået indtil nu ved forhandlinger om vilkår for praktikken?

Hvordan opnår vi de bedst mulige resultater for efterårssemestret 1981?

Dette er emnet for et **medlemsmøde onsdag den 20.5.1981 kl. 19.30 på DSH/K, Randersgade 10, 2100 Ø.**

Et panel bestående af repræsentanter fra DS centralt og lokalt, praktiklærerne, praktikanter og praktikadministration vil deltage i diskussionen på mødet.

På bestyrelsens vegne med kærlig hilsen

Kirsten og Erik

Kreds København og Frederiksberg kommuner

Bestyrelsesmøder

Bestyrelsesmøderne i kredsforeningen for København og Frederiksberg er åbne, således at medlemmer af kredsen er velkomne til at deltage i møderne og derigennem følge arbejdet i kredsforeningsbestyrelsen.

På den baggrund offentliggøres hermed mødeplanen for bestyrelsen, som er fastlagt for resten af kredsforeningsåret.

Møderne afholdes i kredsforeningens lokaler på Vesterbrogade 62A, 1.,

1620 København V og starter hver gang kl. 19.00.

Der afholdes bestyrelsesmøder på følgende datoer. Ret til ændringer forbeholdes.

Tirsdag	den	12.	5.1981
Tirsdag	den	26.	5.1981
Tirsdag	den	9.	6.1981
Mandag	den	22.	6.1981
Tirsdag	den	18.	8.1981
Tirsdag	den	1.	9.1981
Tirsdag	den	15.	9.1981
Tirsdag	den	22.	9.1981
Tirsdag	den	29.	9.1981
Tirsdag	den	13.10.	1981
Tirsdag	den	27.10.	1981
Tirsdag	den	3.11.	1981
Tirsdag	den	10.11.	1981
Mandag	den	16.11.	1981

*På bestyrelsens vegne
Birgit Skov Jensen.*

Københavns kommunale Socialrådgiverforening (KKS)

Udtalelse fra fagligt møde afholdt på Amagerbro Socialcenter d. 10.4.

Socialrådgiverne på Amagerbro Socialcenter forsamlet til fagligt møde d. 10.4. skal herved udtale vores fulde støtte og opbakning til de socialrådgivere over hele landet, som i dag er gået i strejke på grund af sammenbruddet i overenskomst-forhandlingerne.

Det er således med vores fulde opbakning og forståelse, at det har været nødvendigt at anvende en arbejdsnælgelse for at manifestere vores store utilfredshed med afvisningen af de stillede overenskomst-krav. Denne afvisning af kravene svarer fuldstændigt til de overenskomst-forhandlinger, som har fundet sted inden for vores eget område i Københavns Kommune.

De netop afsluttede forhandlinger i forbindelse med fornyelsen af aftalerne med Københavns Kommune har således givet et helt utilfredsstillende resultat. På det generelle område fik vi som de fleste offentlige ansatte så langt fra indfriet vore krav. For vores faggruppe var der endvidere et særligt krav på det specielle område, nemlig spørgsmålet om at få indført et ulempestillæg, svarende til det vore kolleger i det øvrige kommunale område har. Hidtil har de københavnske socialrådgivere på trods af tilsvarende arbejdsfunktioner ikke kunnet oppebære det særlige rådigheds-/ulempetillæg, som findes i landets øvrige kommuner. Københavns Kommune har netop afvist overhovedet at forhandle dette krav. Ligesom man heller ikke ville give tilsagn på en genforhandling i tilfælde af gennemførelse af et rådighedsstillæg uden for København.

Sammenhængen mellem overenskomstresultatet og Københavns Kommunes forhandlinger og vore daglige lokale forhandlinger lokalt på de enkelte bistandskontorer viser udsigt til store økonomiske og menneskelige forringelser. Vi slides op helbredsmæssigt, ansvarligt arbejde under disse forhold er umuligt. Bistandsloven og hermed klienternes problemer vil blive behandlet alt for overfladisk og vilkårligt. De ulykkelige menneskelige konsekvenser, som forårsages af at arbejde under så stressede forhold er ikke på nogen måde til at forsvare. Urimelige normeringer forringer arbejdets kvalitet, vi mister vor faglige stolthed og engagement.

Vi fastholder derfor vores krav om en genforhandling og gør samtidig opmærksom på, at der forestår endnu en forhandling, nemlig forhandling af en ny overenskomst for de ikke-tjenestemandsansatte socialrådgivere i kommunen. Denne gruppe er efterhånden stor, og de bør derfor sikres en overenskomst i lighed med kolleger i andre kommuner. For medlemmerne er kravet om en overenskomst særdeles vigtigt, idet vi ikke længere kan leve med de dårlige vilkår, vi indtil nu har måttet arbejde under. Vi forventer derfor en positiv forhandlingssituation. Er dette ikke til stede, må vi indstille os på at kæmpe for en ligestilling med vores kolleger i landets øvrige kommuner.

Vedtaget på fagligt møde d. 10. april 1981.

Faggrupper

Faggruppen af socialrådgivere ansat ved døgninstitutioner for børn og unge

Referat fra bestyrelsesmøde d. 6.4.1981

Til stede:

Kjeld, Vita, Lene, Grethe.

Lene orienterede om overenskomstforhandlingerne inden for døgninstitutionsområdet.

Vedr. stillingsbeskrivelse:

På generalforsamlingen var der flere, der efterlyste en stillingsbeskrivelse af socialrådgiverens arbejdsfunktion på døgninstitutioner. Det førte til nedsættelse af en arbejdsgruppe bestående af Hanne, Ingrid og Grethe.

Vi har et udmærket papir med job-

beskrivelse af sidste års kursus. Udvalget og bestyrelsen er enige om - 1) fortsat at tage udgangspunkt i dette papir, men omredigere det, bl.a. stramme det sprogligt op. Der var forslag om at bringe det som en artikel i »Socialrådgiveren« og »Socialpædagogen«.

2) Udvalget vil samarbejde med »stillingsgruppen«. Vi kunne bl.a. forestille os at omredigere papiret i takt med de fremstød, stillingsgruppen kommer med over for forskellige institutionstyper, således at et papir fremsendes til institutioner i forsøg på at få oprettet socialrådgiverstillinger eller få ubesatte socialrådgiverstillinger opslået.

Vedr. idemappe:

Formålet med denne er, at vi kan trække på hinandens erfaringer inden for døgninstitutionsområdet, lære af hinanden, inspirere hinanden. Vi håber, at alle fra faggruppen vil være opmærksomme på at bruge den og fremkomme med oplæg/materiale. Vita er fast kontaktperson fra bestyrelsen. Vi vil via referaterne i »Socialrådgiveren« holde hinanden a jour med, hvilke ting, der indgår til ide-mappen.

Vedr. næste års kursus:

- er kursusudvalget i færd med at undersøge, hvor vi skal godkendes for at kunne få tjenestefrihed og kursusafgift betalt, hvilket har været et problem for nogle.

Næste års kursus vil centrere sig om 2 hovedemner, nemlig 1) *Udslusningsmåder*, herunder familieplejebringeres-problematikker, alternative institutions-typer, 2) *»Institutions-liv«*/organisation og problemer i forbindelse med f.eks. forskellige ledelsesformer, socialrådgivernes placering i hierarkiet o.lign.

referent,
Grethe.

HUSK!

Informationsmøde for socialrådgivere ansat ved skolepsykologiske kontorer

Fra den 26/8 - 28/8-81 på Vingsted-centret. Se nærmere kursusbeskrivelse i kursusprogram på ansættelsessteder.

Da der er forskellig praksis m.h.t. budget og tilladelse til deltagelse i kurser de forskellige kommuner imellem, bedes I i egen interesse søge jeres arbejdssted *snarest*.

På faggruppens vegne,
Helle Fehmerling.

Blokader

Sømændenes Forbund

Dansk Socialrådgiverforening har besluttet at etablere blokade mod Sømændenes Forbund.

Baggrunden for blokaden er uretmæssig bortvisning af en socialrådgiver.

Blokaden vil blive ophævet, når sagen om bortvisning er afklaret, og aftale om løn- og ansættelsesvilkår er indgået.

Vejle amt

Det er forbudt medlemmer af Dansk Socialrådgiverforening at tage ansættelse i følgende stillinger i Vejle Amt.

1. Socialrådgiverstillingen som koordinator ved Vejle amts sygehus.
2. Socialrådgiverstillingen som koordinator ved alkoholambulatoriet i Vejle amt.

Blokaden er besluttet på hovedbestyrelsesmødet den 12. juni 1979 som en protest mod Amdradsforeningens ensidige lønfastsættelse.

Statskonsulent ved Statens konsulentvirksomhed for psykisk udviklingshæmmede

Dansk Socialrådgiverforening har pr.

1. maj 1981 varslet blokade mod Finansministeriet, Socialstyrelsen samt Statens konsulentvirksomhed for psykisk udviklingshæmmede på baggrund af, at Dansk Socialrådgiverforening, efter flere forhandlinger, endnu ikke har fået området aftaledækket.

Det er forbudt medlemmer af Dansk Socialrådgiverforening at tage ansættelse i de blokerede stillinger.

Stillingsannoncer

Til medlemmer og annoncører

Vedrørende stillingsopslag i *Socialrådgiveren* bedes man være opmærksom på nedenstående retningslinier:

Dansk Socialrådgiverforenings love

§ 5 Hvis det af et stillingsopslag fremgår, at der - evt. blandt andre - ønskes ansøgere med uddannelse som socialrådgiver/socionom, må stillingen ikke søges, før den er opslået ledig gennem forbundet.

Hvis det af et stillingsopslag fremgår, at ansættelsesvilkårene ikke på forhånd er godkendt af forbundet, påhviler det medlemmer, der ønsker at søge stillingen, at drøfte sagen med forbundets ledelse.

Almindelige opslag

Dansk Socialrådgiverforening vil henstille, at stillingsopslag i fagbladet som minimum indeholder følgende:

1. Ansættelsesmyndighed
2. Tjenestested
3. Tiltrædelsessted
4. Stillingsbetegnelse
5. Den ugentlige arbejdstid
6. Løn- og ansættelsesforhold

Her præciseres, i henhold til hvilken overenskomst/aftale ansættelsen finder sted. Lønramme bør angives.

7. Ansøgningsfrist

Ansøgningsfristen må ikke være under 14 dage i henhold til KTU-aftale om opslag af stillinger.

8. Eventuelt øvrige ansættelsesvilkår

Dansk Socialrådgiverforening accepterer bemærkningen »kvalificeret ansøger haves«, men ikke, at det er en forudsætning for at få stillingen, at man har bil.

Opslag med bemærkninger

Dansk Socialrådgiverforenings standard-bemærkninger under de enkelte stillingsopslag vil fremover indskrænke sig til følgende:

»For kort ansøgningsfrist«

»Ansøgere bedes rette telefonisk henvendelse til sekretariatet før ansættelsen«

Når medlemmer anmodes om at henvende sig til foreningens sekretariat om en bestemt stilling, kan der være mange årsager, f.eks. at sekretariatet har supplerende oplysninger til interesserede, eller at foreningen har løbende forhandlinger om stillingen.

»Dansk Socialrådgiverforening kan ikke på det foreliggende grundlag afgøre, om den løn, der tilbydes, er i overensstemmelse med foreningens krav«

»Fuldtidsforsikrede arbejdsløse skal til denne stilling have en frigørelsesattest for at få supplerende dagpenge. Evt. ansøgere kan kontakte arbejdsgiveren og få oplyst, om frigørelsesattest gives«.

»Dansk Socialrådgiverforening gør opmærksom på, at du inden ansøgning bør kontakte ALU eller de arbejdsløses kontaktperson i kredsforeningen, for at sikre dig, at længst ledig principper overholdes«.

Ved ansættelse

Ved ansættelse i en ny stilling er det vigtigt, at såvel løn- som ansættelsesvilkår aftales og nedskrives i et ansættelsesbrev.

Ved ansættelsesvilkår forstås, hvorvidt man f.eks. er ansat som tjenestemand på overenskomst, i henhold til funktionærløvens regler osv.

Såfremt der opstår tvivlsspørgsmål i ansættelsesforholdet, kan medlemmer altid henvende sig til sit afdelingskontor eller sekretariatet.

Sidste frist

for indrykning af stillingsannoncer vil for følgende numre være:

Sidste frist:	Udkommer:
nr. 12: 27. maj	10. juni
nr. 13: 10. juni	24. juni
nr. 14: 24. juni	8. juli
nr. 15: 8. juli	22. juli
nr. 16: 22. juli	5. august
nr. 17: 5. august	19. august

Udlandet

Kommissionen for de Europæiske Fællesskaber søger til tjeneste i Luxembourg en socialrådgiver

Kvalifikationer:

- Studentereksamen eller HF.
- Kvalifikationsbevis som socialrådgiver. *)
- Mindst 9 års relevant faglig erfaring. *)
- Indgående kendskab til et af Fællesskabets officielle sprog (tysk, engelsk, dansk, fransk, græsk, italiensk eller nederlandsk) og tilfredsstillende kendskab til et andet af disse.
- Alder højst 35 år den 30.6.1981.

Ansøgning vedlagt en kortfattet levnedsskildring og kopier af eksamensbeviser sendes til

Division du Personnel
Commission Des Communes
Europeennes
Rue Alcide de Gasperi (Batiment Jean Monnet)
Bureau AI/123
Luxembourg/Kirchberg

Ansøgningsfrist: 30.6.1981 (poststemplets dato er afgørende).

*) Den relevante uddannelses varighed vil blive taget i betragtning ved vurderingen af den faglige erfaring.

DS-kommentar: Dansk Socialrådgiverforening kan ikke på det foreliggende grundlag afgøre, om den løn, der tilbydes, er i overensstemmelse med foreningens krav.

Færøerne

Leyst Starv

Eitt nýtt starv som **socialráðgevari** á Almannastovuni er leyst at seta skjótast gjørligt.

*Viðkomandi kemur at starvast á nýggju deildarstovu Almannastovunnar í Eysturoy ella Norðoyggjum.

Viðkomandi kemur at vitja allar kommunur í økinum regluliga.

Tann, ið skal røkja hetta starv, hevur serliga hesar uppgávur:

1. at umboða Almannastovuna í økinum,
2. at hjálpa og leiðbeina kommunurnar,
3. at hjálpa og leiðbeina barnaverndarnevndirnar í økinum.

Socialráðgevarin kemur ta fyrstu tíðina av praktiskum orsökum at starvast á Almannastovuni í Tórshavn.

Socialráðgevarin verður løntur sambært 12. lønarflokk í sáttmálanum millum Starvsmannafelagið og Føroya landsstýri.

Skrivlig umsókn verður at senda Almannastovuni, Postboks 196, Tórshavn, í seinasta lagi tan 1. juni 1981.

Almannastovan

Thorshavn

Vikar for hjemmevejleder og socialrådgiver

En stilling som vikar for hjemmevejleder og socialrådgiver er ledig for tidsrummet 22.6.81 - 22.8.81, ved Åndssvageforsorgen på Færøerne, Den Sociale Afdeling med tjenestested i Thorshavn.

Stillingen er aflønnet i lønramme 14-17, skalatrin 19.

Kendskab til færøsk og færøske forhold er forudsætning.

Ansøgning med oplysning om uddannelse og tidligere beskæftigelse, bilagt eventuelle eksamenspapirer og anbefalinger, sendes til:

Andveikraverndin
Djuna i Geilgøta 1,
Thorshavn
Færøerne

Senest den 31.5.81.

Nærmere oplysninger kan fås ved henvendelse til Socialfuldmægtig Tommy Petersen, tlf. (042) 148 22.

Københavns området

Genopslag

Kredsforeningen for København og Frederiksberg kommuner Afdelingssekretær

Stillingen som afdelingssekretær 20 timer ugentligt *genopslås* hermed til besættelse snarest muligt. Ansættelsen ophører den 31. december 1981, da posten som afdelingssekretær skal besættes ved valg på kredsforeningsgeneralforsamlingen fra og med november 1981.

Løn- og ansættelsesvilkår i henhold til overenskomst mellem klubben af socialrådgivere i Dansk Socialrådgiverforening og hovedbestyrelsen. Stillingen er normeret til lønramme 21/24 med et ulempetilæg på kr. 8010,- i årligt grundbeløb.

Tidligere fremsendte ansøgninger vil på ny blive taget i betragtning.

Ansøgningen fremsendes til kredsforeningsformand Per Larsen, Hornbækgade 7, 4. sal, 2200 København N, senest den 28. maj 1981.

DS-kommentar: Fuldtidsforsikrede arbejdsløse skal til denne stilling have en frigørelsesattest for at få supplerende dagpenge. Evt. ansøgere kan kontakte arbejdsrådgiveren og få oplyst, om frigørelsesattest gives.

Stenløse kommune Sagsbehandler

Ved kommunens social- og sundhedsforvaltning er en stilling som sagsbehandler i rådgivningsafdelingen ledig til besættelse efter aftale.

Stillingen ønskes primært besat med en kommunalt uddannet sagsbehandler eller socialrådgiveruddannet, men vil også kunne søges af personer med social faglig/retslig uddannelse med erfaring inden for socialt arbejde.

Ansættelse og aflønning sker i henhold til gældende overenskomst mellem Kommunernes Landsforening og den respektive faglige organisation.

Yderligere oplysninger kan indhentes ved henvendelse til socialinspektør Per Aagaard på telefon 02- 17 08 00, lokal 214 eller fuldmægtig Hanne Falk Johansen, lokal 237.

Ansøgning bedes indsendt til Stenløse kommune, Byvej 3, 3660 Stenløse senest den 27. maj 1981 bilagt kopi af eksamensbeviser samt eventuelle anbefalinger.

Kofoeds Skole

Til rådgivningsafdelingen søges snarest en socialrådgiver 31 timer ugentlig.

Kofoeds Skole er en selvejende institution, der arbejder på et kristent og folkeligt grundlag og yder hjælp til selvhjælp til personer i sociale vanskeligheder.

Skolen søger medarbejdere med interesse for og evne til at arbejde blandt de dårligt stillede i samfundet på ovennævnte grundlag.

Rådgivningsafdelingen omfatter rådgivningskontorer, klinik for alkoholikere, lægekonsultation, retshjælp, akut overnatning og tøjdepot. Socialrådgiverne udøver bl.a. visiterende og koordinerende funktioner i skolens arbejde.

Løn efter overenskomst med Dansk Socialrådgiverforening.

Skriftlig ansøgning senest d. 27. maj 1981 til:

Forstanderen, Kofoeds Skole, Nyrnberggade 1, 2300 København S. Mrk: Ansøgning Socialrådgiver.

Slangerup kommune Social- og sundhedsforvaltningen Sagsbehandler/socialrådgiver

Den 1. juni 1981 er en stilling som sagsbehandler ledig til besættelse.

Ansøgere med såvel kommunal som socialrådgiveruddannelse vil kunne komme i betragtning.

Arbejdsområdet dækker alt indenfor bistandslovens rammer, herunder også børn og unge, samt forberedelse af pensions-sager.

Erfaring fra lignende arbejde vil være en fordel, men er ingen betingelse.

I kommunen er der normeret 7 sags-

behandlerstillinger, som i det daglige er fordelt på 2 grupper.

Løn- og ansættelsesvilkår sker i henhold til overenskomst mellem Kommunernes Landsforening og HK eller Dansk Socialrådgiverforening.

Yderligere oplysninger om stillingen kan indhentes ved henvendelse til socialinspektør Guri Hertz på tlf. (02) 33 45 69, lokal 236.

Ansøgning med oplysning om uddannelse og tidligere beskæftigelse bilagt eksamensbeviser og anbefalinger indsendes senest den 25. maj 1981 til Slangstrup kommune, Rådhuset, Kongensgade 18, 3550 Slangstrup.

DS-kommentar: For kort ansøgningsfrist.

Danmarks Lærerhøjskole

Ved Danmarks Lærerhøjskole, Årskursus for børnehaver- og fritidspædagoger, opslås følgende stilling som timelærer i læseåret 1981/82.

Ansættelse sker i henhold til finansministeriets cirkulære af 10. januar 1980. Sats II.

Frigerelsesattest udstedes.

Kursus 9800-1 Sociale fag. Mandage kl. 9.00 -13.00. September 1981 - juni 1982. Heltidsstuderende.

Undervisningen skal indeholde sociallovgivningsstof relevant for daginstitutionsområdet.

Ved udvælgelsen vil der blive lagt vægt på længere tids erfaring med voksenundervisning samt kendskab til daginstitutionsområdet.

Læseplan og yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til kursusleder Paul Skougaard, tlf. (01) 69 66 33, lokal 291.

Ansøgning indeholdende relevante oplysninger, herunder oplysninger om omfanget af beskæftigelse andre steder, stiles til rektor og sendes til Danmarks Lærerhøjskole, personalekontoret, Emdrupvej 101, 2400 København NV.

Ansøgningsfrist:

31. maj 1981, kl. 12.

Hørsholm kommune Sagsbehandler

I social- og sundhedsforvaltningens bistandsafdeling er 1 heltidsstilling som sagsbehandler ledig til besættelse pr. 1. august 1981 eller snarest derefter.

Arbejdsområdet dækker rådgivning, hjælpeforanstaltninger for børn, kontanthjælp m.v. i henhold til bistandsloven.

Ansøgere, der er uddannet i den sociale lovgivning og med praktisk erfaring inden for arbejdsområderne, vil blive foretrukket.

Aflønning i henhold til gældende aftale/overenskomst.

Ansøgning med oplysning om uddannelse og tidligere beskæftigelse bedes indsendt senest den 26. maj 1981 til Hørsholm kommune, social- og sundhedsforvaltningen, Rådhuset, 2970 Hørsholm.

Helsingørskommune Sagsbehandler

Til Helsingørskommunes social- og sundhedsforvaltning, bistandsafdelingen, søges en hel- eller deltidsbeskæftiget vikar som sagsbehandler i et barselsvikariat fra 1. juni 1981 og ca. 4 måneder.

Stillingen ønskes besat med en kommunal/socialuddannet eller socialrådgiveruddannet medarbejder med erfaring i klientbehandling.

Ansættelse og aflønning løvrigt i henhold til overenskomst med de respektive faglige organisationer.

Nærmere oplysninger om stillingen vil

kunne gives ved henvendelse til afdelingsleder Birte Pedersen, tlf. (02) 29 48 00, lokal 336.

Ansøgning med oplysning om uddannelse og tidligere beskæftigelse bedes indsendt senest den 25. maj 1981 til Helsingørskommune, borgmesterkontoret, Postbox 10, 3200 Helsingørskommune. j.nr. 13.311/11-3.

DS-kommentar: Dansk Socialrådgiverforening gør opmærksom på, at du inden ansøgning bør kontakte ALU eller de arbejdsløses kontaktperson i kredsforeningen, for at sikre dig, at længst ledig princippet overholdes.

Frederiksborg amtskommune Social- og sundhedsforvaltningen Vikar

Ved amtskommunens social- og sundhedsforvaltning er en stilling som sagsbehandler i et vikariat ledig til besættelse den 1. august 1981 eller snarest derefter.

Vikariatet omfatter tidsrummet fra den 1. august 1981 til udgangen af juli måned 1982. Den, der ansættes, vil få en arbejdstid på 32 timer ugentlig og med 1 ugentlig fridag (tirsdag).

Stillingen er placeret i forvaltningens nævnsekretariat, som er beliggende på Skovledet 97, Hillerød.

Vedkommende vil navnlig blive beskæftiget med forberedelse af sager til forelæggelse i amtsankenævnet.

Vikariatet ønskes besat med en socialrådgiver eller kommunalt uddannet medarbejder. Der vil blive lagt vægt på gode teoretiske kundskaber og praktisk erfaring i sagsbehandling indenfor det socialretlige område.

Nærmere oplysninger om arbejdets art m.v. kan fås ved henvendelse til sekretariatsleder Charles Bechshøft (tlf. 02- 25 49 00, lokal 21).

Løn- og ansættelsesvilkår i henhold til overenskomst mellem Amtsrådsforeningen i Danmark og vedkommende faglige organisation.

Ansøgning, mrk. SU 81-4-2-12, med oplysning om uddannelse, tidligere beskæftigelse m.v., bilagt kopi af eksamensbeviser og evt. anbefalinger, indsendes inden den 31. maj 1981 til

**Frederiksborg amtsråd
Social- og sundhedsforvaltningen
Amtsgården
Kongens Vænge
3400 Hillerød**

Københavns Kommune

Socialrådgiver

Under magistratens 3. afdeling, social- og sundhedsforvaltningen i København, bistandsafdelingens sektion for rådgivning og vejledning vedrørende psykisk udviklingshæmmede, er en 30-timers stilling som socialrådgiver ledig til besættelse den 1. juli 1981 eller snarest derefter.

Socialrådgiverens arbejdsområde er primært at yde råd og vejledning til hjemmeboende børn og disses familier, samt varetage klientens interesser i forhold til offentlige kontorer og institutioner. Der er således tale om fortrinsvis udegående arbejde, hvorfor det vil være en fordel, om den der ansættes i stillingen er selvtransporterende. Der vil blive ydet kilometergodtgørelse efter gældende takst.

Stillingen aflønnes med et honorar der svarer til lønramme K 14/17.

Nærmere oplysninger om stillingens indhold kan fås ved henvendelse til socialleder P.F. Petterson, telefon 01- 57 72 01, lokal 310.

Ansøgning indeholdende oplysning om tidligere beskæftigelse bilagt eksamensbevis og eventuelle anbefalinger fremsendes senest den 1. juni 1981 til social- og sundhedsforvaltningen i København, personaleafdelingen, Njalsgade 13, 2300 København S.

Opslag nr. 41 A/81 bedes anført.

Socialrådgiver

Ved Frederiksborg Amtskommunes revalideringsvirksomhed Trollesbro i Hillerød er en stilling som socialrådgiver ledig til besættelse snarest.

Trollesbro har til formål at foretage erhvervsmæssig optræning, uddannelse, arbejdsprøvning og omskoling af erhvervshæmmede samt gennem sin beskyttede afdeling at give varige arbejdspladstilbud til personer, der ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse i erhvervslivet. Virksomheden er normeret til 60 klienter.

Kvalifikationer: Kendskab til revalideringsspørgsmål.

Arbejdstid: 40 timer pr. uge.

Løn- og ansættelsesvilkår: I henhold til gældende overenskomst mellem Amtsrådsforeningen i Danmark og Dansk Socialrådgiverforening. Stillingen er lønmæssigt indplaceret efter skalatrinene 19-26, med en årlig begyndelsesløn, der pr. 1. april 1981 andrager kr. 112.752,72.

Ansøgning bilagt kopi af eksamensbeviser og eventuelle anbefalinger, bedes stiles til Frederiksborg Amtsråd, social- og sundhedsforvaltningen, og indsendes *senest den 27. maj 1981* til

Trollesbro Revalideringsvirksomhed
Slangerupgade 60
3400 Hillerød

Københavns Kommune

Socialrådgiver - Vikar

Under magistratens 3. afdeling, social- og sundhedsforvaltningen, omsorgsafdelingen er en stilling som socialrådgiver ledig i tiden 1. juni til 30. november 1981. Arbejdstiden vil være ca. 30 timer ugentlig.

Arbejdsområdet består i visitation til pensionistboligerne, samt problemløsninger for beboerne i boligerne. Arbejdet foregår primært ved hjemmebesøg.

Stillingen aflønnes med et honorar der svarer til lønramme K 14/17.

Yderligere oplysninger kan indhentes hos ekspeditionssekretær Leif Knudsen på telefon 01- 14 23 32.

Ansøgning med oplysning om tidligere beskæftigelse, bilagt eksamensbevis samt eventuelle anbefalinger stiles og indsendes til social- og sundhedsforvaltningen i København, personaleafdelingen, Njalsgade 13, 2300 København S. senest den 27. maj 1981.

Opslag nr. 39 A/81 bedes anført.

GREVE KOMMUNE

Social- og sundhedsforvaltningen Assistent/socialrådgiver

En stilling som sagsbehandler i bistandsafdelingen er ledig pr. 1.5.81 eller snarest derefter.

Såvel kommunalt uddannede som socialrådgivere vil kunne komme i betragtning.

Kvalificeret ansøger haves.

Løn- og ansættelsesvilkår efter gældende overenskomst mellem Kommunernes Landsforening og Dansk Socialrådgiverforening/HK.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til Lene Jørgensen, tlf. (02) 90 04 00, lokal 158.

Ansøgning med oplysning om uddannelse og tidligere beskæftigelse samt kopi af eksamensbeviser m.v. indsendes inden den 1. juni 1981 til

Greve kommune
Personalekontoret
Holmeagervej 2
2670 Greve Strand

Rødovre Lænke-ambulatorium

Stillingen som socialrådgiver ved ovennævnte ambulatorium vil være at besætte pr. 1. august d.a. med arbejdstid mandag og torsdag kl. 18-21.

Stillingen aflønnes i henhold til gældende indenrigsministerielle cirkulære. **Skriftlig ansøgning** bedes inden 1. juli tilstillet Centralkontoret for Lænke-ambulatorier, Værnedamsvej 12, 1619 København V.

Sjælland og øer

Genopslag

Hvidebæk kommune

Social- og sundhedsforvaltningen Sagsbehandler (Barselsvikar)

I forvaltningens bistandsgruppe ønskes barselsvikariat besat pr. 1. maj 1981.

Stillingen, der er fuldtids, ønskes besat med en kommunalt uddannet sagsbehandler eller uddannet socialrådgiver med praktisk erfaring indenfor arbejdet i en bistandsafdeling.

Løn- og ansættelsesvilkår i henhold til gældende overenskomst.

Nærmere oplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til socialinspektør L. Kuhlmann-Jørgensen, tlf. (03) 49 54 00, lokal 28.

Ansøgning med oplysning om uddannelse og tidligere beskæftigelse, bilagt eksamensbeviser m.v. bedes inden 29. maj d.å. indsendt til

Hvidebæk kommune
Rådhuset
4490 Jerslev

Vestsjællands amtskommune

En 20/40 stilling som socialrådgiver ved social- og sundhedsvæsenet i Vestsjællands amtskommune forløbig med tjeneste ved Revalideringsklinikken i Holbæk er ledig til besættelse 1. juni 1981 eller senere.

Ansøgere med kendskab til eller interesse for revalidering vil blive foretrukket.

Nærmere oplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til socialcenterleder Karen Ytting, tlf. (03) 63 25 33.

Løn og ansættelse i henhold til overenskomst mellem Amtsrådsforeningen i Danmark og Dansk Socialrådgiverforening.

Ansøgning bilagt fotokopi af eksamensbevis og anbefalinger bedes sendt til Vestsjællands amtskommune, social- og sundhedsforvaltningen, Slagelsevej 7, 4180 Sorø og må være amtskommunen i hænde **senest den 27. maj 1981.**

DS-kommentar: Fuldtidsforsikrede arbejdsløse skal til denne stilling have en frigørelsesattest for at få supplerende dagpenge. Evt. ansøgere kan kontakte arbejdsgiveren og få oplyst, om frigørelsesattest gives.

Genopslag

Fuglebjerg kommune Social- og sundhedsforvaltningen Socialrådgiver

En stilling som socialrådgiver er ledig og ønskes besat snarest muligt.

Stillingen ønskes besat med en socialrådgiver med nogen erfaring indenfor bistandslovens områder, samt forberedelse af pensionssager m.v.

Løn- og ansættelsesvilkår i henhold til gældende overenskomst/aftale.

Nærmere oplysninger kan fås ved henvendelse til socialinspektør J. Kristiansen, tlf. 03- 75 35 00 - lokal 42.

Ansøgning med oplysning om uddannelse og tidligere beskæftigelse, bilagt kopier af eksamensbeviser o.lign. indsendes senest 27. maj 1981 til

Fuglebjerg kommune
Byagervej 1
4250 Fuglebjerg

Socialrådgiverstilling, lønramme 14-17

på børnehjemmet Dyrslægegården ønskes besat pr. 1. august 1981.

Institutionen har kontrakt med Københavns Kommune og er normeret til 26 elever fordelt på 2 afdelinger.

Ansøgeren må kunne gå ind i et snævert samarbejde med det øvrige personale og være et koordinerende led i institutionens samarbejde med bistandskontorer, forældre, skoler etc.

Ønskes yderligere oplysninger, så ring til (03) 46 80 85 og træf aftale om en personlig henvendelse.

Ansøgning, bilagt oplysninger om uddannelse, anbefalinger etc., stiles til bestyrelsen og sendes senest 25/5 til Dyrslægegården, Møllevej 5, 4460 Snertinge.

DS-kommentar: For kort ansøgningsfrist.

Nakskov kommune Sagsbehandler

En stilling som sagsbehandler ved social- og sundhedsforvaltningens serviceafdeling (pensionister/handicappede) er ledig til besættelse pr. 1. juli 1981.

Stillingen ønskes besat med en ansøger, der har kommunal/socialuddannelse eller socialrådgiver med praktisk erfaring i sagsbehandling inden for bistandsområdet.

Aflønning og øvrige ansættelsesforhold vil ske i henhold til gældende aftale/overenskomst mellem Kommunernes Landsforening og vedkommende faglige organisation.

Yderligere oplysninger om stillingen samt stillingsbeskrivelse kan indhentes ved henvendelse til overassistent Poul Henning Christensen, tlf. (03) 92 18 66, lokal 320.

Ansøgning med oplysning om uddannelse og tidligere beskæftigelse, bilagt kopier af eksamensbeviser og evt. anbefalinger, bedes stilet til Nakskov kommunes lønudvalg og fremsendt til løn- og personalekontoret, Rådhuset, 4900 Nakskov, inden den 29. maj 1981, mærket »serviceafdeling«.

Fyn

Assistent/socialrådgiver

En stilling som vikar for sagsbehandler bliver ledig fra medio juli 1981. Vikariatet løber i 18 uger.

Stillingen ønskes besat af en socialrådgiver eller kommunalt uddannet sagsbehandler, der har erfaring i klientbehandling.

Arbejdsområdet omfatter sags- og klientbehandling indenfor bistandslovens område samt forberedelse til pensionsansøgninger.

Løn- og ansættelsesforhold i henhold til overenskomst/aftale mellem Kommunernes Landsforening og de respektive organisationer.

Ansøgning med oplysning om uddannelse og tidligere beskæftigelse bilagt kopi af eksamensbeviser og anbefalinger bedes inden 22. maj 1981 indsendt til:

Nyborg byråd
Rådhuset
5800 Nyborg

DS-kommentar: For kort ansøgningsfrist.

Ved stillingsskift

**Husk at give besked til
medlemskartoteket**

Forsorgsassisterter Kriminalforsorgen

Med tiltrædelse henholdsvis 1. juni og 1. august 1981 er 2 stillinger som forsorgsassisterter ledige ved statsfælgslet i Nyborg.

Stillingerne aflønnes i lønramme 14-17 og er tjenestemandsstillinger.

Ansøgere med uddannelse som socialrådgiver vil blive foretrukket. Ansøgning bilagt eksamensbevis og dokumentation for tidligere beskæftigelse bedes inden 14 dage sendt til Statsfængslet i Nyborg, 5800 Nyborg.

Sønderjylland

Genopslag

Erhvervsvejleder

En stilling som erhvervsvejleder er ledig til besættelse snarest muligt med tjenestested indtil videre ved arbejdsformidlingskontoret i Sønderborg, Ringgade 253, 6400 Sønderborg.

Tlf.: 04- 42 33 41.

Lønramme (bruttoløn + pensionsbidrag) kr. 106.623,- - kr. 143.268,-.

Ansættelse finder sted inden for den offentlige arbejdsformidling, og ansøgere må foruden gode almene kundskaber have bredt kendskab til erhvervs- og samfundsforhold som baggrund for at varetage dels individuel erhvervsvejledning, dels at yde bistand ved erhvervsorientering i folke- og gymnasieskoler samt ved ungdomsundervisningen m.v.

Fyldig orientering om arbejdets art er angivet i artiklen Erhvervsvejleder i erhvervs-kartoteket, der findes på folkebibliotekerne.

Ansøgning med oplysning om alder, uddannelse og hidtidig beskæftigelse og bilagt fotokopi af evt. eksamensbeviser og anbefalinger stiles til arbejdsdirektoratet og indsendes til ovennævnte arbejdsformidlingskontor, hvorfra stillingsbeskrivelse og oplysninger om løn- og pensionsforhold m.v. kan fås ved personlig, skriftlig eller telefonisk henvendelse.

Udløber den 20/5 1981.

Arbejdsdirektoratet

DS-kommentar: For kort ansøgningsfrist.

Ved stillingsskift

Husk at give besked til
medlemskartoteket

Sidste frist

for indrykning af stillingsannon-
cer vil for følgende numre være:

Sidste frist:	Udkommer:
nr. 12: 27. maj	10. juni
nr. 13: 10. juni	24. juni
nr. 14: 24. juni	8. juli
nr. 15: 8. juli	22. juli
nr. 16: 22. juli	5. august
nr. 17: 5. august	19. august
nr. 18: 19. august	2. september
nr. 19: 2. september	16. september
nr. 20: 16. september	30. september
nr. 21: 30. september	14. oktober
nr. 22: 14. oktober	28. oktober
nr. 23: 28. oktober	11. november
nr. 24: 11. november	25. november
nr. 25: 25. november	9. december
nr. 26: 9. december	23. december

Østjylland

Psykiatrisk Hospital i Århus Klinikken for Alkoholikere/ Alkoholiklinikken på Marselisborg Hospital

En stilling som socialrådgiver med 20 ti-
mers tjeneste om ugen bliver ledig til be-
sættelse pr. 1. juli 1981.

Stillingen aflønnes efter skalatrin 19-26.

Ansøgning indsendes senest den 27. maj
1981 til overlæge C. J. Hansen, Psykiatrisk
Hospital i Århus, 8240 Risskov.

Sønderhald kommune Socialrådgiver-vikar

P.g.a. en socialrådgivers 1 års orlov er en
vikarstilling på 20 timer ugentlig ledig til
besættelse snarest (tiltrædelsestidspunk-
tet afventer Byrådets beslutning).

Arbejdsområdet er klientkontakt, rådgiv-
ning og vejledning i en bistandsgruppe.

Løn- og ansættelsesforhold i henhold til
gældende overenskomst mellem Dansk
Socialrådgiverforening og K.L.

Yderligere oplysninger ved socialinspek-
tor N.-E. Brandenborg eller fuldmægtig
Margit Møller på tlf. 06-48 31 66.

Ansøgning, bilagt relevante oplysninger
om tidligere beskæftigelse, uddannelse
o.l., indsendes senest den 25. maj 1981 til
Sønderhald kommune, Middelgade 1-3,
8963 Auning.

DS-kommentar: For kort ansøgningsfrist.

Himmelbjerggården Socialrådgiver

Ved behandlingshjemmet Himmelbjerg-
gården bliver en socialrådgiverstilling le-
dig pr. 1.8.1981.

Stillingen er normeret i lønramme 14/17.

Socialrådgiveren vil som sit primære ar-
bejdsområde skulle formidle kontakten
mellem behandlingshjemmet og elevernes
forældre samt primærkommunernes soci-
alforvaltninger. Der skal i denne sammen-
hæng anføres, at vi modtager vore elever
fra hele landet, hvilket medfører at ansø-
geren må være indstillet på at skulle an-
vende en betydelig del af arbejdstiden til
rejser.

Himmelbjerggården fungerer som special-
institution for 30 tidligt følelsesmæssigt
skadede børn i alderen 6 - 14 år.

Yderligere oplysning om stillingen vil kun-
ne fås ved henvendelse til forstander Jør-
gen Winther, 8680 Ry. Tlf. (06) 89 82 66.

Ansøgningsfristen er 1. juni 1981.

Ry kommune Sagsbehandler

En stilling som sagsbehandler i social- og
sundhedsforvaltningen er ledig til besæt-
telse den 1. juli 1981 eller snarest derefter.

Den pågældende vil blive beskæftiget i
forvaltningens bistandsgruppe, der for ti-
den består af 3 faste socialrådgivere og 2
sekretærer m.fl.

Stillingen kan søges af såvel socialrådgiv-
ere som af kommunalt uddannede med
erfaring i klientbehandling.

Kommunen har ca. 8.900 indbyggere.

Løn- og ansættelsesvilkår i henhold til
gældende overenskomster.

Yderligere oplysninger kan fås ved hen-
vendelse til socialforvaltningen, tlf. 06-89
15 55, lokal 171 (fuldmægtig Erik Ehrhorn).

Ansøgning med oplysning om uddannelse
og tidligere beskæftigelse bilagt afskrifter
af eksamensbeviser og anbefalinger be-
des senest den 27. maj 1981 indsendt til
Ry Kommune, Borgmesterkontoret,
Knudsvej 34, 8680 Ry.

ÅRHUS KOMMUNES SOCIAL- OG
SUNDHEDSFORVALTNING SØGER:

**SAGSBEHANDLER, OMRÅDEKONTOR
BRABRAND.** Arbejdet omfatter sagsbe-
handling i en rådgivergruppe, og vedrører
det lovkompleks, der henhører under bi-
standsloven. Arbejdstid: 30 timer ugentlig.
Tiltrædelse: 1.6.81. Løn- og ansættelses-
vilkår i henhold til overenskomst mellem
Kommunernes Landsforening og Dansk
Socialrådgiverforening/HK. Løn: Skalatrin
15-21 for en kontoruddannet. Begyndel-
ses/slutløn kr. 6.581,70 - kr. 7.321,50. Ska-
latrin 19-26 for en socialrådgiveruddannet.
Begyndelses/slutløn kr. 7.086,30 - kr.
7.951,20. Yderligere oplysninger kan fås
ved henvendelse til gruppe I på tlf. (06) 26
00 00.

Ansøgningsfrist: 27.5.81. Ansøgning mær-
kes 117/81.

Ansøgning bedes sendt til:

Social- og sundhedsforvaltningen

Løn- og personaleafd.

Valdemarsgade 18

8100 Århus C.

Vestjylland

Lemvig kommune Støtteperson i hjemmet

Til social- og sundhedsforvaltningen sø-
ges en person til at udføre støttefunktion
30 timer ugentlig i foreløbig 6 måneder.

Støtten skal gives til en familie med man-
ge mindreårige børn. Der påtænkes et
bredt arbejdsområde både af praktisk og
socialpædagogisk art.

Arbejdet vil foregå i nært samarbejde med
kommunens sagsbehandler.

Løn- og ansættelsesvilkår i henhold til

Ferievikar Sagsbehandler

Til social- og sundhedsforvaltningen i Midtdjurs kommune søges vikar for sagsbehandler
i perioden 9/6 - 28/8-81.

Vikariatet er i behandlergruppe og man lægger vægt på at ansøgere har uddannelse som
socialrådgiver eller kommunal, socialuddannelse.

Løn i h.t. aftale mellem de forhandlingsberettigede organisationer.

Ansøgning stiles til Midtdjurs kommune, løn- og personalekontoret, Bugtrupvej 31, 8560
Kolind og fremsendes senest d. 27/5-1981.

DS-kommentar: Dansk Socialrådgiverforening gør opmærksom på, at du inden ansø-
gning bør kontakte ALU eller de arbejdsløses kontaktperson i kredsforeningen, for at sikre
dig, at længst ledig princippet overholdes.

gældende overenskomst.

Yderligere oplysninger ved henvendelse til fuldmægtig Ole Villadsen eller sagsbehandler Anne Kildegård, tlf. 07- 82 12 00. Ansøgning bilagt kopi af evt. uddannelsesbeviser m.v. bedes inden den 28. maj 1981 fremsendt til

Lemvig kommune
Social- og sundhedsforvaltningen
Rådhusgade 2
7620 Lemvig

RIBE AMTSRÅD

Ribe amtsråd Ribe amts Forsorgshjem Socialrådgiver

Under Ribe amtsråd med tjeneste indtil videre ved Ribe amts Forsorgshjem, Exnersgade, Esbjerg, er 1 stilling som socialrådgiver ledig til besættelse snarest eller efter aftale.

Arbejdet omfatter bl.a. socialrådgiverbistand til beboere, efter-forsorgsklientel samt deltagelse i det koordinerende arbejde inden for institutionsområdet.

Løn- og ansættelsesvilkår i henhold til overenskomsten mellem Amtsrådsforeningen og Dansk Socialrådgiverforening. Stillingen er klassificeret på skalatrinene 19-26.

Yderligere oplysninger kan indhentes hos forsorgshjemsleder Christian Larsen, Ribe amts Forsorgshjem, Esbjerg, tlf. (05) 13 27 77.

Ansøgning, mrk. 42-18-81, bilagt alle relevante oplysninger stiles til Ribe amtsråd, Amtsgården, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, og skal være amtsrådet i hænde senest den 1. juni 1981.

Genopslag

Herning kommune Sagsbehandler/socialrådgiver

En stilling som sagsbehandler i social- og sundhedsforvaltningen, er ledig til besættelse snarest.

Stillingen ønskes besat med en socialrådgiver, en kommunalt uddannet sagsbehandler eller en person med tilsvarende kvalifikationer.

Arbejdsområdet vil blive klientkontakt, rådgivning og sagsbehandling inden for bistandslovens rammer.

Løn- og ansættelsesforhold i henhold til gældende overenskomst mellem Kommunernes Landsforening og respektiv organisation.

Yderligere oplysninger kan fås ved hen-

vendelse til ekspeditionssekretær Flemming Jensen, tlf. (07) 12 20 00, lokal 249.

Ansøgning med oplysning om tidligere beskæftigelse og uddannelse, bilagt kopi af eksamensbevis og anbefalinger stiles til Herning byråds økonomiudvalg og indsendes senest den 26. maj 1981 til

Social- og sundhedsforvaltningen
Rådhuset
7400 Herning

Esbjerg kommune Sagsbehandler

En stilling som sagsbehandler i social- og sundhedsforvaltningen er ledig til besættelse 1. juli 1981 eller snarest herefter.

Arbejdsområdet vil være klientrettet rådgivnings- og bistandsarbejde, der tidligere har været varetaget af statens særforsorgsmedarbejdere.

Nærmere oplysning om stillingen kan fås ved henvendelse til ekspeditionssekretær W. Burmeister på tlf. (05) 13 21 22, lokal 305.

Løn og ansættelsesforhold i henhold til gældende overenskomst.

Ansøgning indeholdende fyldige oplysninger om uddannelse og tidligere beskæftigelse sendes senest 30. maj 1981 til personalekontoret, Rådhuset, Torvegade 74, 6700 Esbjerg.

Ikast kommune Sagsbehandler

En stilling som sagsbehandler i social- og sundhedsforvaltningen er ledig til besættelse 1. juni 1981 eller efter nærmere aftale.

Stillingen ønskes besat med en kommunalt uddannet sagsbehandler eller en socialrådgiver med praktisk erfaring i klientbehandling.

Aflønning og ansættelse sker i henhold til overenskomst med de respektive organisationer, og erhvervet anciennitet kan forventes overført.

Nærmere oplysninger kan fås ved henvendelse til socialinspektør Kaj Kirkeby, tlf. (07) 15 15 11, lokal 156.

Ansøgning med oplysning om uddannelse og tidligere beskæftigelse, bilagt afskrift af eksamensbeviser m.v., bedes indsendt inden den 27/5 1981 til Ikast byråd, Rådhuset, 7430 Ikast.

Genopslag

RIBE AMTSRÅD

Socialrådgiver/assistent

Under Ribe amtsråd med tjeneste indtil videre ved revalideringsinstitutionen REVA/Esbjerg, Energivej 1-5, 6700 Esbjerg, er en stilling som socialrådgiver/assistent ledig til besættelse snarest.

Institutionen foretager arbejdsprøvning, optræning/omskoling af personer, der af helbredsmaessige eller sociale årsager ikke er i stand til at påtage sig beskæftigelse.

Socialrådgiverens/assistentens arbejdsopgaver består primært i rådgivning og vejledning over for revaliderende. Endvidere er der tale om et tæt samarbejde med kommuner, arbejdsformidlingen m.fl.

Arbejdstiden er 40 timer om ugen.

Stillingen ønskes besat med en erfaren socialrådgiver eller kommunalt uddannet sagsbehandler med kendskab og interesse for revalideringsområdet.

Løn- og ansættelsesvilkår i henhold til overenskomst mellem Amtsrådsforeningen og vedkommendes forhandlingsberettigede organisation.

Nærmere oplysninger om stillingen fås ved henvendelse til afdelingsleder Ingrid Garvold, tlf. 05- 42 00 44, lokal 332.

Ansøgning, mrk. 42-7-81, stiles til Ribe amtsråd, Amtsgården, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, og skal være amtsrådet i hænde senest den 1. juni 1981.

Vær organiseret

- med de rigtige oplysninger

Indmeldelse											medl. nr.	
Ændring af ansættelsessted	BENYT VENLIGST BLOKBOGSTAVER											
Kredsforeningsskift												
Adresseændring												
Navneændring												
Genindmeldelse	tidligere medl. nr.											
Ændring af medl. status (ved skift til anden organisation oplys hvilken og hvorfor)	Fra Til	Aktiv ☐	Passiv ☐	Senior ☐	Anden organisation ☐							

Fulde navn (alm. benyttede navne understreges)

Adr.

Postnr.

By

Fødselsdato

Telf.

Ansættelsessted

Adr.

Postnr.

By

Telf.

☐ stat ☐ amt ☐ komm. ☐ privat

Uddannelsessted

Dim. år

Dim. måned

Tillidshverv i DS

Ændring: ansættelsessted	Tidl. ansættelsessted
Ændring: adresse	Tidl. adresse
	Adr.
	Postnr.
	By
Ændring: navn	Tidl. navn
Skift kreds	Fra: Til:

Dato

Underskrift

Kredsforeninger i Dansk Social-rådgiverforening

Medlemshenvendelser

Alle henvendelser til Dansk Socialrådgiverforening fra medlemmer i kredsforeninger, hvor der er ansat afdelingssekretærer skal rettes til afdelingssekretæren.

Bornholms amt

Kredsformand
Lene Pedersen
Gaden 33, Årsdale
3740 Svaneke
Tlf. arb.: 03-993593
Tlf. pr.v.: 03-997014

Øvrig bestyrelse
Anne Keldorff
Britta Gad
Anna Scriver
Maj-Britt Marker

København og Frederiksberg kommuner

Kredsformand
Per Larsen
Hornbækgade 7, 4.th.,
2200 København N
Tlf. arb.: 01-971222
Tlf. pr.v.: 01-199119

Øvrig bestyrelse
Gravers Graversen
Britta Jacobsen
Kaj Thingstrup
Birgit Skov Jensen
Kirsten Windekilde
John Guldager
Jette Lyager
Jørgen Olsen

Afdelingskontor
Vesterbrogade 62 A, 1.
1620 København V
Tlf.: 01-226996
Kontoret åbent
tir. og tor. 9.30-12.30
ons. 14-18

Afdelingssekretær
Margareta Dahl

Arbejdsløse
Møde hver tirsdag
kl. 10-12
1. tirsdag i måneden
dog 19.30

Længst ledig liste
Tlf.: 01-143033

Checkmøde sidste
tirsdag i måneden

Københavns amt

Kredsformand
Erik Lund
Ledreborg Alle 3
2820 Gentofte
Tlf. arb.: 01-704111
Tlf. pr.v.: 01-682763

Øvrig bestyrelse
Ingelise Nordenhof
Hanne Høst
Karen Biering-Sørensen
John Jønsson
Lea Nordentoft
Lone Hylander

Afdelingskontor
Vesterbrogade 62 A, 1.
1620 København V
Tlf. 01-222161
Kontoret åbent
man. til tor. 9-12

Afdelingssekretær
Jørgen Flyr

Arbejdsløse
Møde hver tirsdag
kl. 10-12
1. tirsdag i måneden
dog 19.30

Længst ledig liste
tlf. 01-143033
Checkmøde sidste
tirsdag i måneden

Frederiksborg amt

Kredsformand
Hanne Kegnæs
Holløsegade 8
3210 Vejby
Tlf. arb.: 02-100666
Tlf. pr.v.: 02-307317

Øvrig bestyrelse
Ulla-Britta Duus
Lilli Eriksen
Kari Selstrøm
Helle Wagner
Jette Flindt
Kirsten Sperling

Afdelingskontor
Slotsgade 53, 1.,
3400 Hillerød
Tlf.: 02-253526
Kontoret åbent
tir.-tor. 9-13
ons. 9-11

Afdelingssekretær
Kari Selstrøm

Indsendes til

Dansk Socialrådgiverforening, Postbox 129, 1004 København K.
Tlf. (01) 14 30 33, kl. 10-15.

Roskilde amt

Kredsformand
Anne Haarløv
har orlov i perioden
1.5.-1.8.1981.
Konstitueret formand
Bitten Kristiansen
Skriftlig henvendelse
til afdelingskontoret.

Afdelingskontor
Havnevej 5
4000 Roskilde
Tlf.: 02-370916

Kontoret åbent
tir. 12.30-15.30
ons. 10-15

Arbejdsløse
Møde hver onsdag
Kl.10. Afd.kontorets
lokaler.

Øvrig bestyrelse
Jannik Solyst Jørgensen
Inger Kjeldsen
Michael Olsen
Kelvin Nielsen
Nina Harboe

Afdelingssekretær
Ulla Maat

Telefontid
ons. 11-14

Kontakt
Afdelingssekretæren
tir. 13-16
ons. 10-15

Vestsjællands amt

Kredsformand
Flemming Bo Hansen
Frederiksberg 7
4470 Svebølle
Tlf.arb.: 01-672151
Tlf.priv.: 03-493395

Øvrig bestyrelse
Søren Clausen
Inge Hansen
Gitte Rahbæk Hansen
Ditte W. Hansen
Karen-Lis Jørgensen
Astrid Vestergård

Arbejdsløse
kontakt
Søren Clausen
Tlf.arb.: 03-594271
Tlf.priv.: 03-531750 eller
Karen-Lis Jørgensen
Tlf.priv.: 03-586492.

Storstrøms amt

Kredsformand
Birte Pawlik
Hovedgaden 46
4750 Lundby
Tlf.arb.: 03-769043
Tlf.priv.: 03-767443

Øvrig bestyrelse
Karin Laursen
Lene Sletved
Jens Tamborg
Bent Nonboe
Sonja Jacobsen
Poul Erik Eland

Fyns amt

Kredsformand
Birthe Frank Hansen
»Bækgården«, Stærmosevej 21
5250 Odense SV
Tlf.arb.: 09-131372
Tlf.priv.: 09-963184

Øvrig bestyrelse
Irene Jørgensen
Lise Færch
Kirsten Jeppesen
Peter Freundt
Birgitte Vestergaard
Amdi Pedersen
Bodil Halvorsen
Anny Knudsen
Birthe Haman
Bestyrelsesmedlem
træffes
man. 17-18

Afdelingskontor
Nørregade 63, 2.
5000 Odense C
Tlf.: 09-146022

Kontoret åbent
man. 12-16
tir. ons. 9-13

Arbejdsløse
møde hver tirsdag
10-12
møde hver onsdag
10-15

Afdelingssekretær
John Koldegård

Længst ledig listen
Fagpolitik

Sønderjyllands amt

Kredsformand
Jytte Bak Sørensen
Hørlokkevej 23
6500 Vojens
Tlf.arb.: 04-541676
Tlf.priv.: 04-542269

Øvrig bestyrelse
Birgit Rasmussen
Verner W. Hansen
Annemarie Hansen
Hans H. Grundt
Åse Jessen-Hansen
Britta Hestrup Hansen

Afdelingskontor
Havnevej 26
6200 Åbenrå
Tlf.: 04-627311

Arbejdsløse
Henvendelse til
kredsformanden
Tlf.arb.: 04-541676
Tlf.priv.: 04-542269

Ribe amt

Kredsformand
Hanne Skovgård
Krogvej 1
6720 Nordby Fåne
Tlf.arb.: 05-123066
Tlf.priv.: 05-162657

Afdelingskontor

Jernbanegade 50
6700 Esbjerg
Tlf.: 05-135338

Kontoret åbent
ons. 9-11

Arbejdsløse
møde hver tirsdag
10-13 på afdelings-
kontoret.

Øvrig bestyrelse
Birthe Poder
Merete Dam
Ulla Laursen
Britta Martinsen
Anette Nielsen
Bente Damkjær

Længst ledig liste
checkmøde den 2.
tirsdag i hver måned

Vejle amt

Kredsformand
Marianne Caspersen
Follerupvej 50
7000 Fredericia
Tlf.arb.: 05-614344
Tlf.priv.: 05-560152

Afdelingskontor
Nørrebrogade 10,2
7100 Vejle
Tlf.: 05-833900

Arbejdsløse
Kontakt
Anne Margrethe Buhl
Neder Bjerrevej 1
8783 Hornsyld
Tlf.priv.: 05-681437
Tlf.arb.: 05-693444

Århus amt

Kredsformand
Kurt Eriksen
Hans Brogesgade 9, st.
8000 Århus C
Tlf.arb.: 06-130444
Tlf.priv.: 06-131873

Afdelingskontor
Rosensgade 22
8000 Århus C
Tlf.: 06-130444
Kontoret åbent
man.-tor. 9-14
fre. (ALU) 10-12

Arbejdsløse
Møde hver 2. og 4. tirsdag
9-13, Rosensgade 22

Ringkøbing amt

Kredsformand
Ole K. Gregersen
Spottrupvej 6, st.tv.
Tjørring
7400 Herning
Tlf. arb.: 07-151511, lokal 155
Tlf.priv.: 07-267684

Afdelingskontor
Nørregade 30,
7500 Holstebro
Tlf.: 07-413080

Kontortid:
onsdag kl. 13-17

Arbejdsløse
Henvendelse til
afdelingssekretæren

Øvrig bestyrelse
Jette Jensen
Bente Dam Sørensen
Anny Hauch
Birte Povlsen
Dorte Nielsen
Anne Margrethe Buhl

man. lige uger 19.30-22.30
tir. ulige uger 17.00-19.00

Afdelingssekretær
Kurt Eriksen
Telefontid
man.-tor. 9-13

Længst ledig liste
Checkmøde sidste
tirsdag i hver måned
9-12

Øvrig bestyrelse
Lars Thøger Jensen
Eva Hallgren
Finn Jensen
Lars Vestergård
Randi Færge
Bodil Møller

Afdelingssekretær
Klaus Mogense

Viborg amt

Kredsformand
Bente Laursen
Ottingvej 7
7881 Balling
Tlf.arb.: 07-592377
Tlf.priv.: 07-581149

Afdelingskontor
St. Sct.Hansgade 8B
8800 Viborg
Tlf.: 06-613435

Kontortid:
Tirsdag kl. 13-17

Arbejdsløse
Henvendelse til
afdelingssekretæren

Øvrig bestyrelse
Leif Christensen
Inger Andersen
Randi Nielsen
Bjørn Båstrup

Afdelingssekretær
Birgit Storgård

Længst ledig liste
Birgit Storgård
Tlf.arb.: 06-613000
Tlf.priv.: 06-612271

Nordjyllands amt

Kredsformand
Frederik Bülow Christensen
Snerlevej 1, 2.th.
9000 Ålborg
Tlf.arb.: 08-164822
Tlf. priv.: 08-166469

Øvrig bestyrelse
Lis Carlsen
Steen Pedersen
Dorrit Roos
Finn Vosgerau
Jens Iversen
Elin Bak
Emmy Vad Sørensen
Kirsten Drachmann

Afdelingskontor
Maren Turisgade 12, 1.th.
9000 Ålborg
Tlf.: 08-165103

Kontoret åbent
onsdag, torsdag
og fredag 9-12

Arbejdsløse
møde hver
man. 10-13
på afdelings-
kontoret

Bestyrelsesmedlem
træffes
ons. 19.30-21.30

Afdelingssekretær
Laila Hansen

Længst ledig liste
kontakt ALU
man. og ons. 11-13

Grønland

Kredsformand
Jette Binzer
Postboks 1005
3900 Godthåb
Tlf.arb.: 0014-22300
Tlf.priv.: 0014-23610

Øvrig bestyrelse
Ulla Nielsen
Grete Rendal
Henrietta Haukrogh
Anette Jensen

Færøerne

Kredsformand
Turid Dahl
Hoydalsveg 20 A
3800 Thorshavn
Tlf.arb.: 04215480
Tlf.priv.: 04213122

Øvrig bestyrelse
Elsba Olsen
Emmely Mikkelsen

Arbejdsløsheds-

kassen
FTF-A
Vesterport
Meldahlsvej 3, st.,
1613 København V
Tlf.: 01-132511 kl. 10-14

Pensionskassen
PKA
Pensionskassernes
Administrationskontor
Kongevejen 150
2830 Virum
Tlf.: 02-851522

OBS!

Kredsforeningerne skal være opmærksomme på selv at meddele ændringer til ovenstående oplysninger.

Social- rådgiveren

nr. 10 1981

Forside

Strejkeplakat

Sår man vind, høster man storm 2

Leder v/ Søren Andersen

Strejkeorientering 3-7

Kommentarer til Kriminalforsorgsforeningens

kriminalpolitiske oplæg 8

Artikel v/ Lone Lyager m.fl.

Debat 12

Den 1. maj i København/Frb. v/ Kirsten Windekilde

Til Årskursus XIII v/ Ole F. Hermansen

Til orientering 13

Lokalt 14

Kreds Københavns amt

Kreds København og Frederiksberg kommuner

Københavns Kommunale Socialrådgiverforening (KKS)

Faggrupper 14

Socialrådgivere ansat ved døgninstitutioner

Socialrådgivere ansat ved skolepsykologiske kontorer

Blokader 15

Stillingsannoncer 15-21

OBS Midtertilæg om Socialrådgivernes arbejdsmiljø

socialrådgiveren nr. 10, den 13. maj 1981 - 43.årgang